

DRAUGAS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11/24/98

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
November 25, 1998

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXVII

Kaina 50 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 25, 1998

Nr. 230

Lietuva jau anksčiau turėjo apdovanoti nužudytąją Rusijos demokratę

Vilnius, lapkričio 23-24 d. (BNS) — Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis primadienį per spaudos konferenciją neatmetė galimybės, kad praėjusią savaitę Sankt Peterburge nužudytajai Rusijos Valstybės Dūmos deputatei Galinai Starovoitovai po mirties bus paskirtas aukštas Lietuvos apdovanojimas.

Tai, kad Lietuvos valstybingumo atkūrimui nemažai nusipelnusi Rusijos demokratijos aktyvistė iki šiol nebuvo apdovanota, V. Landsbergis įvertino „kaip neapsižiūrėjimą“.

Iki 1993 m. pradžios pats V. Landsbergis buvo aukščiausias valstybės pareigūnas ir skyrė valstybės apdovanojimus.

Rusijos demokratės apdovanojimas po mirties būtų išskirtinis žingsnis Lietuvoje.

Lietuvos ordinu, medaliu ir kitų pasivymejimo ženklų įstatymas numato, kad Vyčio Kryžiaus ordinas gali būti skiriamas didvyriškai žuvusiems „išimtiniais atvejais“ — ir užsienio valstybės piliečiai.

Pasak prezidento kanceliarijos Ordinų reikalų vedėjos Zitės Andrijonienės, Lietuvos dabartinėje istorijoje po mirties dar nebuvo apdovanotas nė vienas užsienietis. Užsienio pilietį apdovanojimu pristato užsienio reikalų ministras.

Lietuvos parlamentarijū delegacija antradienį išskrido į G. Starovoitovos laidotuves, tačiau tik po didelio skandalo susitarus, kaip vyks į Sankt Peterburgą.

Skandalas kilo, kai Seimo valdybos posėdyje pirmadienį parlamentarijai pareikalavo vyriausybini „JetStar“ lėktuvo

skrydžiui į Sankt Peterburgą, bet V. Landsbergis paragino taupyti mokesčių mokėtojų pinigų ir pasiūlė važiuoti traukiniu (traukiniu pirmadienio vakarą išvyko Seimo pirmininko patarėjas Andrius Tučkus, nuvežęs V. Landsbergio vainiką).

Tačiau Seimo vicepirmininkas Romualdas Ozolas, vadovaujantis penkių parlamentarų delegacijai, traukiniu vykti atsisakė ir iki vėlyvo vakaro reikalavo lėktuvo. Seimo pirmininkas nusileido, kai paaiškėjo, kad į traukinį parlamentarai nebespės.

Seimo kanceliarijoje BNS sužinojo, kad patarėjo A. Tučkus traukinio bilietas į Sankt Peterburgą ir atgal kainavo 268 litus. „JetStar“ nuomos kaina Seimo kanceliarija sužinos tik po kelionės, tačiau jau žinoma, kad penkių parlamentarų nuskraidinimas kainuos kelias dešimtis tūkstančių litų.

R. Ozolo vadovaujamoje delegacijoje yra Seimo nariai Kazimieras Prunskienė, Egidijus Bickauskas, Algirdas Patackas ir Nikolajus Medvedevas.

Lietuvos Seimas pareiškė užuojautą nužudytos Rusijos deputatės Galinos Starovoitovos artimiesiems ir bendražygiams ir pabrėžė tikėjimą, kad „ši politinė žmogžudystė neliks neištirta“, o „žudikai ir jų užsakovai neišvengs atsakomybės“.

Antradienį vienbalsiai priimta Seimo pareiškime G. Starovoitovos žūtis vadinama „skaudžiu iššūkiu visuomenei, smūgiu Rusijos demokratijai ir ženklui, kad kaimyninėje šalyje aktyvėja smurtinės ir teroristinės jėgos“.

Ministras siūlo griežtai bausti nesąžiningus gydytojus

Vilnius, lapkričio 23 d. (BNS) — Generalinei prokuratūrai siekiant išlošti laiko, o politikams mindziukuojant vietoje, Lietuvos sveikatos apsaugos ministras aiškiai pasakė, kad smerkia su kyšiais įkliuvusius Panevėžio gydytojus.

Ministras Mindaugas Stankevičius abejoja, ar kyšio pavėnimu įtariamai gydytojui toliau galės ligoninėse dirbti vadovaujantį darbą.

Praėjusią savaitę, imituodami nusikalstamą veiklą, Panevėžio policininkai, prokurorai ir valstybės saugumo pareigūnai sulaukė penkis įvairių ligoninių skyrių vedėjus, kurie įtariamai neteisėtai ėmė pinigų iš ligonių. Praėjusią savaitę Panevėžio apygardos prokuratūros pareigūnai atsisakė kelti baudžiamąją bylą gydytojams, motyvuodami, tuo, jog esą įrodymai buvo surinkti neteisėtai būdais.

Generalinio prokuroro pavaduotojas Kęstutis Betingis pirmadienį sakė, jog generalinės prokuratūros pareigūnai jau susipažįsta su pirmine turima informacija.

Ministras M. Stankevičius sakė skandalą Panevėžyje galįs „pasmerkti tokį reiškinį tik kaip žmogus“. Jis priminė, kad neseniai Sveikatos apsaugos ministerijoje buvo surengta apskritojo stalo diskusija,

kurioje medikų etikos specialistai, filosofai, įvairūs pareigūnai, patys gydytojai vienareikšmiškai sutiko, kad „motyvas, esą, kokia visuomenė, tokie ir medikai, turi būti atmetas, nes čia svarbus ne vien moraliniai, bet ir teisiniai aspektai“.

Tuo tarpu skirtingų Seimo frakcijų politikai mano, jog teisės saugos institucijos peržengė tam tikras ribas, sulaukiamos kyšininkavimu įtariamus penkis Panevėžio gydytojus.

Socialdemokratų frakcijos narys Vytenis Andriukaitis spaudos konferencijoje pirmadienį sakė, kad pastaruoju metu Lietuvoje „dažėja nusikalstamos veiklos imitavimo modelių“. Pasak jo, „nežmoniška žema, kai pacientai bando visais būdais atsilyginti, o tu turi begioti ir slapstyti, kad jie įkyriai nepirštų savo dovanų“.

Parlamentaras Kazys Bobelis taip pat mano, kad teisės saugos organai šiuo atveju peržengė tam tikras ribas. Pats daug metų chirurgu Vakaruose dirbęs K. Bobelis nemato nieko bloga, jei pacientas gydytojui atsidėkodamas įteikia „butelį ar dežę saldainių“. Tačiau K. Bobelis išsikišęs, jog gydytojams atsidėkoti pinigais nedera.

Lapkričio 20 dieną į Lietuvą po 54 metų sugrįžo Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus žmonos Almos motina Ona Nutauiene. Birželį 94 metų gimtadienį atšventusi O. Nutauiene jaučiasi gana tvirtai. Amerikoje ji skaitė lietuviškus laikraščius, domėjosi Lietuvos gyvenimu bei žento veikla. Lietuvoje A. Adamkienės mama pageidautų daugiau ramybės ir jau įsikūrė Turniškesė įrengtame prezidento name.

Nuotr.: Prezidentas Valdas Adamkus ir Ona Nutauiene.

Žalieji: Nidos oro uostas atims ekologijai skirtas lėšas

Vilnius, lapkričio 24 d. (Elta) — Sunku siveiku protu suvokti, kodėl Nidos oro uosto rekonstrukcijai, tilto per Kuršių marios statybai parengti, keliui per Neringą plėsti, krantinės Juodkrantėje statybai bei kitiems labai brangiems ir sunkiai pateisinamiems projektams yra eikvojamos visos pastangos ir milijoninės biudžeto lėšos, užuot sprendus Neringos nuotekų valymo inžinerinių statybos, tiekiamo vandens kokybės pagerinimo, apsauginio sluoksnio šio miesto savartyne įrengimo, kopų ir palvės tvarkymo problemas, kurioms trūksta pinigų, ką pripažino ir Neringos meras Stasys Mikėlis, sakoma antradienį Eltai perduotame Lietuvos žaliųjų judėjimo (LŽJ) pareiškime.

Dokumente dar kartą reiš-

kiamas ypatingas pasipiktinimas Nidos oro uosto plėtros projekto įgyvendinimu, kuris, pasak žaliųjų, nebuvo suderintas su atitinkamomis gamtos saugos žinybomis. „O tokio objekto statybai Neringos nacionaliniame parke reikia iškirsti daugiau kaip 20 hektarų miško, nulyginti Bulvikio kalno šlaitą, iškelti veikiančią vandenvietę, sunaikinti pamario palvę, žuvų nerštavietes ties Bulvikio ragu ir urvinių ančių, irrašų į Lietuvos Raudonąją knygą, telkimosi vietas“, remiantis įstatymais, teigiama pareiškime.

Vyriausybė reikalaujama „sustabdyti oro uosto plėtrą ir

nubausti už įstatymų pažeidimus atsakingus pareigūnus“.

Rugsejo pradžioje Neringos savivaldybės taryba patvirtino oro uosto detalų planą. Šiam projektui įgyvendinti numatoma skirti daugiau nei 16 mln. litų.

Nidos oro uosto plėtrai pasipriešino didelę gamtos augalijos patirtį turintis valstybės prezidentas Valdas Adamkus, pareiškęs, kad tokios apimties statybos gali pažeisti trapią ekologinę pusiausvyrų nepakartojamame gamtos kampelyje — Kuršių nerijos nacionaliniame parke. V. Adamkus mano, kad bet kokie planai plėsti darbus Kuršių nerijoje turi būti išsamiai aptarinėjami su ekologijos specialistais ir su visuomene.

Lenkijos lietuviai šaukiasi pagalbos dėl nutautinimo

Varšuva, lapkričio 23 d. (BNS) — Lenkijos lietuviai laišku kreipėsi į Lietuvos prezidentą, Seimo pirmininką ir premjerą, prašydami „gelbėti nuo nutautinimo“, kurio grėsmę įvelgia lenkų valdžios ketinimuose įkurdinti pasieniečių užkardą Punske.

„Nuo Lietuvos ir Lenkijos tarpvalstybinių santykių atkūrimo pradžios Lenkijoje buvo ir yra šalininkų, siekiančių paveikti labai trapią ir lengvai pažeidžiamą lietuvių padėtį svarbiausiuose jų gyvenimo telkiniuose — Punske“, rašoma laiške, kurio kopija buvo perduota BNS.

Punske lietuviai nuoga stauja, kad kelių dešimčių lenkų pasieniečių įkurdinimas naujoje užkardoje reikštų „lietuvių tautinio tapatumo mechaninį ardymą“.

Lenkijos lietuviai mano, kad tautinės sudėties pasikeitimas Punske spartins lietuvių nutautėjimą, supriešins lietuvius ir lenkus, todėl prašo Lietuvos valdžios „apsaugoti nuo greito nutautinimo“.

Laišką Lietuvos vadovams pasirašė lenkijos lietuvių bendruomenės, Lenkijos lietuvių draugijos, Lietuvių Šv. Kazimiero draugijos ir Lenkijos lietuvių jaunimo sąjungos vadovai.

Lenkijos Pasienio apsaugos Vyriausiosios komendantūros

atstovas spaudai BNS teigė, kad „sprendimas įkurti Punske pasienio apsaugos užkardą jau priimtas, ir aišku, jog iki 2002 metų, kai Lenkija užbaigs kurti savo rytinės sienos apsaugos sistemą, jis Punske bus atidarytas“.

* Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius yra susirūpinęs dėl įvykių, siejamų su Viduklės klebonu Viktoru Aukštakalniu, tačiau prašo žiniasklaidos palaikyti prokuratūros tyrimo išvadą, teigiama Kauno arkivyskupijos atstovo spaudai pranešime. Pastarosios dienomis spaudoje pasirodė straipsnių, kuriuose rašoma apie tai, kad Viduklės klebonas Viktoras Aukštakalnis įtariamasis ryšiais su nusikalstamu pasauliu, tarpininkavimu už išpirkas gražinant pavogtas mašinas, nelegaliu ginklo laikymu, nesąžiningu labdaros skirstymu bei kitokiais nedorais dalykais. Dėl to arkivyskupas S. Tamkevičius yra labai susirūpinęs, tačiau žiniasklaidos atstovus jis ragina laukti patikimų prokuratūros tyrimo išvadų. „Baznyčia — vienareikšmiškai pasisako už tai, jog kunigas, kaip ir bet kuris kitas valstybės pilietis, privalo paklusti šalies įstatymams“, pabrėžiama Kauno arkivyskupijos atstovo spaudai pranešime. (Elta)

Nusileisdamas sutartyje su Karaliaučiumi, Vilnius laimės ateityje

Vilnius, lapkričio 24 d. (BNS) — Karaliaučiaus srities ir Lietuvos bendradarbiavimo sutarties pasirašymas gali pasiekti kitą seniai parengtą sutarčių sudarymą ir valstybių sienos sutarties tvirtinimą, tačiau tam būtinos papildomos Vilniaus pastangos, pareiškė Rusijos ambasadorius Lietuvai Konstantinas Mozelis, antradienį kalbėdamas Rusijos ambasadoje Vilniuje surengtoje spaudos konferencijoje.

Pasak K. Mozelio, lapkričio 26-27 d. Vilniuje įvyks antrasis Rusijos ir Lietuvos Tarpvyriausybines bendradarbiavimo komisijos posėdis. Rusijos ambasadorius leido suprasti, kad posėdžio rezultatai nemazai lems Lietuvos premjero Gedimino Vagnoriaus būsimą vizitą į Maskvą laiką.

Šis vizitas dėl techninių ir politinių Kremliaus priežasčių atidėliojamas nuo pavasario, tačiau, K. Mozelio teigimu, „premjeras tebėra pageidaujamas ir reikalingas svečias“, o vizitui yra ruošiamasi.

Pasak K. Mozelio, daugiau

kaip metus dirbanti Tarpvyriausybė bendradarbiavimo komisija jau visiškai parengė penkis susitarimus: dėl dvigubo apmokėtinimo išvengimo, investicijų skatinimo ir apsaugos, bendradarbiavimo žuvininkystės srityje, laikinosios darbinės veiklos bei aplinkosaugos bendradarbiavimo.

K. Mozelis nesutiko su Lietuvos politikų teiginiais, kad jau parengtų svarbių ekonominių susitarimų pasirašymas ir pernai pasirašytos sienos sautarties patvirtinimas yra siejamas su Karaliaučiaus srities ir Lietuvos ekonominio bendradarbiavimo sutartimi.

Rusijos ambasadorius K. Mozelis mano, kad greitas šios sutarties sudarymas „gali tapti impulsu sienos sutarties patvirtinimui“. „Jeigu Lietuva sudominta gerinti bendradarbiavimą — geresnio pavyzdžio negu sutarties pasirašymas su Kaliningradu nerasi“, sakė ambasadorius, pridurdamas, jog „Valstybės Dūmoje su ypatingu dėmesiu žiūrима į Kaliningradą“.

Opozicija ieško klaidų valdančiosios koalicijos darbe

Vilnius, lapkričio 24 d. (BNS) — Seimo LDDP frakcijos narys Povilas Gylys apkaltino valdančiąją koaliciją „skendint korupcijoje“ ir teigia, kad Gedimino Vagnoriaus vyriausybėje „bręsta rimti įvykiai“.

Spaudos konferencijoje antradienį P. Gylys sakė, kad LDDP frakcija svarsto galimą politinių įvykių raidos scenarijų, pagal kurį G. Vagnorius gali atleisti tris „nepopuliarius“ ministrus: susisiekimo — Algį Žvaliauską, ūkio — Vincą Babilį ir kultūros — Saulių Šaltenį.

Pasak P. Gylio, tokiu atveju teks patvirtinti naują vyriausybės programą, nors valdančioji koalicija kol kas turi galimybių išlikti.

Atleidus dar bent vieną dabartinį ministrą, nuo 1996 metų būtų pasikeitę daugiau kaip pusė ministrų kabineto narių, ir vyriausybė bei jos programą tektų tvirtinti iš naujo.

Seimo narys teigia jaučias, kad žiniasklaida kuria nuomonę, jog „premjeras yra geras, tik ministrai blogi“.

P. Gylys komentavo pastaruosius spaudos pranešimus, kuriuose A. Žvaliauskas buvo kaltinamas pasinaudojęs vy-

riausybiniu lėktuvu „JetStar“ skrydžiui į Švediją, kur jis, be kita ko, dalyvavo medžioklėje. Pasak jo, A. Žvaliauskas negali likti ministro poste.

„Amoralumas, politinė korupcija tampa valdančiosios koalicijos politinė praktika“, sakė Seimo narys.

Naujoji Sąjunga (NS) ir LDDP susirūpino dėl pernelyg didelių valstybės tarnautojų atlyginimų.

Antradienį NS pranešė, kad jų atstovė Seime Vida Stasiūnaitė išpareigota pateikti Seimui pasiūlymą, kad nė vieno valstybės tarnautojo atlyginimas su visais priedais, įskaitant ir reprezentacinius, negali būti didesnis nei valstybės prezidento.

LDDP prezidiumas paskelbė siūlęs sustabdyti įvairių priedų ir premijų mokejimą aukštesniems valdininkams.

Opozicinė partija reikalauja neatidėliojant, prieš patvirtinant kitų metų biudžetą rodiklius, vadovautis šio įstatymo nuostatomis, apskaičiuojant valdininkų darbo užmokestį.

* Jeigu rytoj tektų dalyvauti referendumu dėl Lietuvos stojimo į NATO, 61 proc. savo nuomonę turinčių Lietuvos gyventojų pasisakytų „už“, o 39 proc. balsuotų „prieš“. Aiškios nuomonės dėl Lietuvos narystės sąjungoje neturi 39 proc. apklausoje dalyvių, iš kurių 13 proc. iš viso neitų balsuoti, o 26 proc. yra neapsisprendę. Tokius rezultatus gavo visuomeninės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „Vilmorus“, apklausęs 1,002 ne jaunesnius kaip 18 metų gyventojus. Lietuvos pastangas tapti NATO nare palankiai vertino didžiausias pritariančių balsų skaičius iš trijų Baltijos valstybių. (BNS)

KALENDORIUS

Lapkričio 25 d.: Kotryna, Getkantas, Santautas, Germilė.
Lapkričio 26 d.: Leonardas, Silvestras, Dobilas, Vygantė.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS SESERIJOS PASTOVYKLĖ „VILTIS“

„Negęstanti viltis, Lietuvos ir išeivijos ateitis!“

Kaip keista po dvidešimties metų sugrįžti į amerikiečių skautų „Treasure Valley“ stovyklą, Paxton, Massachusetts ir vėl dalyvauti Lietuvių Skautų sąjungos Lietuvoje sąstuntoje Tautinėje stovykloje. Kiek daug prisiminimų: nors dabar atrodo, kad tie keliai pasidare stalesni ir ilgesni, o gal tik kojos susilpnėjo.

Nelengva daryti palyginimus su praėjusiomis tautinėmis stovyklomis. Tada turėjau kitas pareigas, kurios savo apimtimi sukūrė savas nuotakas ir atsiminimus. Tuomet skridau į šią Tautinę stovyklą neseniai grįžusi į skautavimą kaip jau suaugusi vadovė. Namuose palikau vyrą ir du mažylius vaikučius. Buvau kviesta dirbti vyresniųjų skautų pastovyklėje. Girdėjusi nemalonius atsiliepimus apie tų dienų jaunimą, praleidau daug nerimo naktų, nežinodama ko tikėtis. Teisybė, kad nusėbino jaunimo viešas anglų kalbos naudojimas; nors su vadovais beveik visi laisvai kalbėjo lietuviškai. Visi šie jaunuoliai buvo atvykę bendrauti skautiška nuotaika. Grįžau į namus giliai įsitikinusi, kad lietuviškos skautybės tikslai yra įgyvendinami ir neprarado savo užduties. Pasiryžau sugrąžinti nors mažą dalį skolos ir tęsti savo gerbiama vadovų pradėtą darbą.

Po dvidešimties metų sunku atsimiti net ir dalelę vyr. skautų vardų, su kuriomis stovyklavau. O kaip malonu šioje stovykloje sutikti būrį tevelių iš jaunų šeimų „Mažoji Lietuva“ pastovyklės su kuriais susipažinau prieš dvidešimt metų. Su kokia nuostabi energija ir gera nuotaika nešė ant pečių ir vežė vežimeliuose savo jaunimą į valgyklą ir įvairius užsiėmimus. Skautybės šaknys turi purią dirvą jaunoje šeime. Jų tarpe sutikau sesę Lilę Milukienę, buvusią LSS tarybos pirmininkę, kuri, eidama motiutes pareigas su dideliu pasididžiavimu gyrė jaunų šeimų ryžtą ir įsipareigojimus.

Jaučiu didelį džiaugsmą, matydama tiek vadovaujančių tėvų, kurie nepagalėjo nei laiko, nei jėgų suruošti ir pravesiti šią ypatingą stovyklą. Vieni palikę jaunus vaikus senelių

globoje, kiti atsivežę savą jaunimą apsiėmė dvidešimt keturių valandų pareigą rūpintis jaunesnėmis sesėmis. Ypač didžiulius jaunomis vadovėmis, kurios nuotaikingai žaidė, dainavo ir pareigingai globėjo savo jaunesnes seses. Ne viena pasisakė, kad nustebo — kiek daug darbo reikia įdėti vadovaujant. Sunku patikėti, kad dauguma jų buvo negimusių arba per jaunos dalyvauti Tautinėje stovykloje prieš dvidešimt metų.

Ši stovykla skyrėsi nuo kitų truputį mažesniu stovyklautojų skaičiumi. Trūko vyresniųjų skautų, akademikų ir skautininkų bendrijų. Stovykla skyrėsi ir programų įvairumu. Šiomet skautaudami amerikiečių skautų stovykloje, naudojome jų paruoštą programą. Praradome apėmė įvairius skautamokslo bei gamtos pažinimo užsiėmimus: šaudymas strėlėmis iš lankų, šaudymas šautuvais, astronomija, išsigelbėjimas ir gyvenimas gamtoje, oro reikiškųjų pažinimas, buriavimas, baidarių irklavimas ir gyvybės gelbėjimas plaukikams. Naujausia ir įdomiausia programa vadinosi „COPE“. Tai yra įvairios sudėties ir sunkumo bendradarbiavimui ir pasitikėjimui išvystyti užsiėmimai. Šioje programoje galėjo dalyvauti skautės nuo trylikos metų iki suaugusiųjų. Kiekvienas žaidimas ir užsiėmimas turėjo savą uždutį, kurią galėjai atlikti tik visos skilties pagalba. Pasiekimo eigą aptarė ir išbandė pačios skilties narės, pravedė priežiūroje. Sunkiausi užsiėmimai pravedami poromis reikalavo didelio ryžto ir pasitikėjimo savim ir savo porai. Vyresnės skautės ir skautai vyčiai dalyvavo mišriose skiltyse, prityrusios skautės dirbo savo skiltyse. Beveik visi norėjo išbandyti savas jėgas laipiodami ant trejų aukštų akmeninės sienos. Kiti draugų išskirti, nors ir trumpai, skrido oru. Poromis, viena kita skatindamos, lipo sesės milžiniškomis kopėčiomis. Bendradarbiavimas ir bendri išbandymai ugdė skautišką draugystę, dvasią ir pasitikėjimą savim ir kitais.

Kadangi amerikiečių skautų tikslai šioje stovykloje buvo

D.L.K. Kęstučio skautų vyčių būrelio nariai 1997 m. susitikę Travers City, Michigan. Iš k.: Alius Zeikus, Tomas Remeikis, Jonas Pileckis, Jurgis Prapuolenis, Algis Jakštys, Jaunutis Linartas, Vytautas Reklaitis, Povilas Soška, Trūksta Rimo Palčiausko.

VYDŪNO FONDAS ŽENGLIAI 48-SIUS VEIKLOS METUS

Gerbiamieji Rėmėjai, Dėkojame Jums už aukas ir rėmimą mūsų darbui. Sekminiai žengiami į 48-tuosius veiklos metus. Jau išmokejome 705,594 dol. sumą iš savo kuklių pajamų. Dar daug darbų nenudirbta, dar daug planų neįvykdyta, bet su Jūsų parama žadame ir toliau dirbti lietuviškosios tautos labui.

1. remti lietuvių studentus visame pasaulyje, ypač Lietuvoje. Šiais metais vel skyreme 30 stipendijų studentams Lietuvoje ir pirmoje vietoje tiems, kurių tėvai dalyvavo pasipriešinime okupantui.

2. rėmsime jaunimo veiklą, teiksime paskolas studijuojantiems.

skilčių sistemos išvystymas, kiekviena stovyklavietė turėjo įrengtą lauko virtuvę, kurioje draugovės virėsi ir valgė visus valgius. Norėdami palengvinti Tautinės stovyklos virtuvės štabui ir išbandyti ankstyvesnėse stovyklose įgytas žinias, dvi pastovyklės kasdieną virėsi visus savo valgius. Po pirmo bandymo, visi reikė didelei pasitenkinimui savais sugebėjimais. Ne tik skaniai parvalgė, bet sutaupė laiko ir jėgų kitiems užsiėmimams.

Šitie stovyklautojai mažai skyrėsi nuo šeštos Tautinės stovyklos dalyvių. Lietuvių skaltos stoka gal dažniau jaučėsi negu praityje, bet reikėsi didelis susidomėjimas ir pasididžiavimas savo lietuviška kilme. Stipri lietuviško skautavimo dvasia subūrė juos į šią nepaprastą Lietuvos Skautų sąjungos šventę. Dvidešimtmečio ištesėti pažadai atnešė mums svajotą ateitį ir įsipareigojusių jaunimą.

v.s. Marytė Utz

3. tęsiame Lietuvos istorijų leidimą. Kartu su kita leidykla, prof. E. Gudanačiaus parašytą istoriją, leisime Lietuvoje. Prof. B. Makausko istorija jau verčiama į anglų kalbą ir ją leisime JAV.

4. Lietuvos kariuomenės istorijos temomis leidžiame jau trečią knygą kartu su Lietuvos istorijos tyrimų ir studijų centru. Ji jau spausdinama anglų kalba. Gaus atkirtį neteisėnagai rašiusiųjų užsienio spaudoje.

5. toliau skelbiame rašinių konkursus. Jie pravedami prelo J. Prupskio dėka.

6. rėmsime liuanistikos studentus ir spaudą.

Kalėdinių atvirukų platinimo-vajus ypač pagrindinis Vyduo fondo pajamų šaltinis.

Mūsų darbus įvertino ir aukomis parėmė daug mielų tautiečių. Tai įgalina mus toliau dirbti darbus, kurių nesimama atlikti kiti fondai ar organizacijos. Visos gautos aukos buvo labai tiksliai panaudotos lietuvių studentų paskoloms ir stipendijoms, knygų leidimui, jų siuntimui į Lietuvą ir konkursams, jaunimo organizacijų reikalams, vydunistikai ir kultūrai puoselėti. **Kiekvienas gautas doleris buvo panaudotas kelis kartus!** To negali ar nenori daryti kiti fondai. Galvojame, kad studijas baigę profesionalas privalo grąžinti gautas paskolas Vyduo fondui. Tai jau vyksta per 46 metus ir 100% studentų skolininkų jas gražino. Taigi, Jūsų aukos Vyduo fondui nedingsta, jos naudojamos ir naudojamos kitų studentų.

Su pagarba prisimename ir dėkojame gerbiamesiems mūsų darbų rėmėjams.

Dėkojame sesėms filisterėms dail. Zitai Sodeikienei ir dail. Adai Sutkuvienei aukojosioms puikius piešinius šių metų kalėdiniam atvirukams.

Visiems linkime gražiausių Kalėdų švenčių ir laimingų 1999 metų.

Leonas Maskaliūnas
Tarybos Prezidiumo
Pirmininkas
Vytautas P. Mikūnas
Valdybos Pirmininkas

SKAUTŲ KŪČIOS

Čikagoje

Gruodžio 4 d. — „Aušros Vartų“, „Kernavės“ skautių tunto tradicinės kūčios PLC, Lemonte.

Gruodžio 11 d. — jūrų skautių ir skautų bendros kūčios PLC, Lemonte.

DŽIAUGIASI IR VĖL SUSITIKĖ

Buvę D.L.K. Kęstučio skautų vyčių būrelio nariai džiaugiasi vėl susirinkę perijodiniame suvažiavime. 1997 m. rugsėjo mėnesį buvo suvažiavę Travers City, Michigan. Būrelio aktyvus bendravimas prasidėjo Čikagos „Lituanicos“ skautų tunte dar prieš vyčiavimą, kai šis būrelis tebebuvo „Šunų“ skiltis. Nuo 1956 metų būrelio nariams besisklandant po visą Ameriką, buvo pradėti nuolatiniai suvažiavimai, kuriuose dalyvauja ir jų šeimos. Šis suvažiavimas buvo devintas. Kitas suvažiavimas numatomas Lietuvoje 2000 metais.

Jurgis Prapuolenis

DETROITO SKAUTAI RUOŠIA KŪČIAS

Detroito „Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntų skautai ir skautės šimtet ruošia Kūčias skautams ir Detroito bei apylinkių lietuviškai visuomenei. Šventė sekmaadienį, gruodžio 13 d., 4 val. p.p. vyks Dievo Apvaizdos parapijos salėje.

Pradėsimė iškilminga sueiga, kurioje visi broliai ir sesės dalyvauja išieginėse uniformose.

Kviečiame visus. Norintieji šventėje dalyvauti prašomi iš anksto pranešti Dainai Anuzienei, tel. 517-545-0925. Kviečiame kiekvieną dalyvaujančią šeimą prie Kūčių vakarienių prisidėti kokių nors tradicinių valgių. Pradėkime kalėdinių laikotarpių kartu. Lauksime jus!

Detroito skautės ir skautai

LIETUVOS SKAUCIŲ DIENA VILNIUJE

Lietuvos Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekos Konferencijų salėje, Gedimino pr. 51, IV A.

...Būkime kaip tas šaltinis, kuris visą laiką dalinasi ir niekuomet neišsenka...

Maloniai kviečiame jus dalyvauti 1998.11.28 d. Vilniuje rengiamame LIETUVOS SKAUCIŲ DIENA seminare ir kartu pagildinti vieną iš aktualių temų tarpusavio bendravime.

Atsineškime šypsena lūpose ir placią užuovėją širdyje, kad deganti DIEVUI, TEVYNEI IR ARTIMUI idėjos zvaktė, bendru darbu ir pastangomis, virstų didingai laužu savo Tautos ir žmonijos gerovei.

Programoje trumpas meninės įtarpas atliks skautai-skautės ir jaunimo muzikinis vienetas, vadovaujamas D. Balcioniūnės.

Laukiame Jūsų!

BUDIME!
Lietuvos Skautų Seserija

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5689.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$96.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5689.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesuničiame. Prie pavardės ir adreso, siūdomi laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpulis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšėlis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nėsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotitra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

NEGALUOJA v.s. TĖVAS JUOZAS VAIŠNYS

Čikagos skautiją sujaudino žinia, kad visų gerbiamas ir mylimas v.s. fil. Tėvas Juozas Vaišnys sunegalavo ir atsidūrė ligoninėje. Teko patirti, kad ligonis jau grįžo į namus - Jėzuitų vienuolyną, 2345 West 56th Street, Chicago, IL 60636. Tel. 773-737-8400. Visi linkime Tėvui Vaišniui greit pasveikti ir grįžti prie kasdieninių darbų ir pamėgto skautavimo.

TRADICINĖS KŪČIOS

„Aušros Vartų“, „Kernavės“ skautių tunto kūčios penktadienį, gruodžio 4 d., 7 v.v. vyks PLC, Lemonte. Visos sesės, tėveliai ir tunto rėmėjai kviečiami. Sesės ruošia programą, visus pavaišinsime skaniais kūčių valgiais, pagiešosime kalėdines giesmes ir pabendrausime šventiška nuotaika. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti tuntiinkei Laimai Rupinskienei, tel. 630-887-0189.

SKAUTIŠKI RENGINIAI Čikagoje

Sausio 24 d. — Jūrų skautų ir skautių metinė iškilminga Klaipėdos dienos sueiga PLC, Lemonte.

Sausio 30 d. — Jūrų skautų ir skautių slidinėjimo iškyla.

Kovo 7 d. — Čikagos skautiškųjų vienetų tradicinė Kalėdų mugė Jaunimo centre.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2808
Valandos pagal susitarimą

IRAS ŽLOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutarvis dantis
už priemamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p.
penktad. ir šėštad. 9v.r.-12v.p.p.

NIKOLĖ STANKIČIŪTĖ, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jėjų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
ŠEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-5238

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Family Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5353
Valandos pagal susitarimą
Gydoytas kalba lietuviškai

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydoytas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. LINA POŠKUS
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., BURBANK, IL
Tel. 773-735-1540
Valandos pagal susitarimą

Lietuvos Skautijos šia vasarą vykusiame „Nemunaicio“ Tautinėje stovykloje stovyklavusius akademikus skautus liepos 17 d. aplankė būrelis ASS Čikagos skyriaus narių. Iš k.: senj. Rimas Gecevičius, fil. Neris Palūnienė, t.n. Onute Utz, dvi sesės kandidatės iš Kauno, fil. Nijolė Pupienė, t.n. Nomedą Bepristytę ir stovyklos laikraščio redaktorius senj. Gintaras iš Kauno. Nuotr. sesės Violetos iš Marijampolės

DĖL MANIFESTACIJOS PRIE SEIMO RŪMŲ

Rašant šias eilutes iš Vilniaus, dar kartą patyriau ir visiškai nusivyliau „objektyviosios“ Lietuvos didžiosios spaudos pranešimais, įvertinimais, aprašymais ir nuotraukomis apie tai, kaip vyko Vilniuje 1998.IX.22 taikinga demonstracija prie Seimo rūmų, Nepriklausomybės aikštėje. Didieji Lietuvos dienraščiai, pradėdami „Lietuvos rytą“, „Respubliką“, žymia dalimi „Lietuvos aidą“, „Kauno diena“ paskelbė beveik pikta dezinformacija, nutylėdami esminius faktus, norėdami sumenkinti buvusių Lietuvos tremtinių, politinių kalinių ir partizanų milžinišką, jungtinį renginį, primenantį Sąjūdžio laikus; renginį, kokio iki šiol dar nebuvo. Pirmiausia tai padaryta, sumažinant susirinkusiųjų skaičių, vaizduojant tik nedidelę grupelę įpykusių, senyvo amžiaus žmonių, išrenkant nebūdingus akcentus, kuriais būtų galima laisvai toliau manipuliuoti, apverčiant tiesą aukštyn kojomis, duodant įvykiams visiškai kitą kryptį, sukeliant, išreiškiant „gailėstį“ vargšeliams seniems žmonėms, vengiant perduoti patį renginio esmę.

Dezinformacijos apogėjuje, žinoma, „Lietuvos rytas“. Aktualijų trečiame puslapyje rugsėjo 23 d. kamputyje skelbė nedidelę žinutę apie poros tūkstančių susirinkimą, antrašė „Mitinge — kova su praeties šmėklomis“. Dviejuose varganuose paveikslėliuose parodoma verkianti moteris, užsidengusi rankomis akis ir iškęles ranką „baisusis“, juodais akiniais monsinjoras Alfonso Svarinskas, kurio nekencia buvę tarybiniai ir kurio niekaip nesiseka neokomunistams nuteisti.

Jeigu pats ten nebūčiau dalyvavęs ir viską stebėjęs, gal ir aš patikėčiau Lietuvos didžiosios spaudos „objektyvumą“ bei skelbtais aprašymais. Greičiau tai buvo tų dienraščių eilinis kerštas teisingumo ir tiesos ieškotojams, nes vienas manifestacijos skelbtų šūkių tiesiog pirštu bakstelėjo į visokio plauko kagebištų ir buvusių komunistų širšių lizdą — „Žiniasklaida — nėra šventoji karvė“ ir jai negalima leisti peržengti padurumo ribų.

Man, atvykusiam iš Čikagos, tai šiurpas per nugarą, kai pirmą kartą regėjau ir girdėjau tokią milžinišką minią galingu balsu ir dar drebinant renginio šonuose išstatytiems galingiems garsia kalbiams Seimo rūmų sienas ir Mazvydo bibliotekos fasadą maldos žodžius, kreipiantis jau nebe žmonių paramos ir pagalbos, bet besišaukiančios Dangaus dėmesio: „Tėve mū-

šų, kurs esi danguje... atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams... gelbėk mus nuo pikto. O po to vyko minios pasiaukojimo aktai šv. Mergelės Marijai ir Jėzui.

Mįsle man paliko ir keistenybe pasirodė, kad viso šito renginyje nežiūrėjo, arba tiesiog nesuprato, save laikantis krikščionišku savaitinis laikraštis „Dienovidis“ Nr. 34 (389), teisingai susirūpinęs, kad visuomenė nepriima kraujo aukos, bet kategoriškai teisingai: „Štai kodėl ir antradinio manifestaciją prie Seimo laikyčiau neefektinga“, kartu su visa žiniasklaida ir taip pat teigė tik kelių tūkstančių žmonių susibūrimą.

Man prisiminė Amerikoj plačiai žinomas posakis, kad galima mulkinti dalį žmonių visą laiką, galima mulkinti visus žmones kurį laiką, bet negalima mulkinti ir apgauti žmonių visą laiką... Kova dėl Lietuvos desovietizacijos, atrodo, tik dabar prasideda.

Plačiau apie manifestaciją Vilniuje aprašė „Tremtinys“ 1998.IX.25 Nr. 36.

Dėl aiškumo, pridėdame ir kreipimosi tekstą.

Povilas Vaičekauskas

KREIPIMASIS

Mes, Lietuvos partizanai ir laisvės kovų dalyviai, buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai bei kitaip nuo sovietinės okupacijos nukentėjusieji, 1998 m. rugsėjo 22 d. susirinkę prie Lietuvos Respublikos Seimo, įvertindami tai, kad dalis Lietuvos gyventojų dar nėra išsivadavę iš sovietinės galvos ir tebesudaro palankią dirvą priešiškių Lietuvos valstybei asmenų ir organizuotų grupių veiklai;

vedami siekiu kurti Lietuvoje tokią visuomenę ir tokią valstybę tvarką, kuri užtikrintų tautos gerovę ir jos vystymąsi, sukurtų sąlygas sėkmingai priešintis galimiems pasikėlimams ir šalies nepriklausomybę;

siekdami, kad krašto okupacija ir tautos genocidas niekada nepasikartotų, esame susirūpinę, kad Lietuvoje per nepriklausomybės metus mažai kas padaryta atkuriant teisingumą, įtvirtinant tautos prigimtines teises ir moralės principus;

manome, kad dėl to būtina desovietizacija ir dekomunizacija visose valstybės ir visuomenės gyvenimo srityse, panaikinant visas valstybei kenkiančias struktūras.

Kreipiamės į Jus, kad ryžtingai vykdytumėte desovietizaciją ir dekomunizaciją.

Prie Lietuvos Respublikos Seimo rūmų Vilniuje.

Remiame konservatorių ir krikščionių demokratų koalicijos pastangomis Seimo priimtą įstatymą dėl Lietuvos partizanų pripažinimo kariais savanoriais, trėmimų pripažinimo karo nusikaltimais, KGB paskelbimo nusikalstama organizacija. Jūs laikome desovietizavimo proceso dalimi.

Būtina tęsti tokių įstatymų priėmimą. Pirmiausia reikia parengti ir priimti įstatymą, skelbiantį komunistų partiją nusikalstama organizacija. Nedešiant priimti liustracijos įstatymą, draudžiantį buvusiems komunistų partijos funkcionieriams dirbti Valstybės valdymo institucijose ir valstybės tarnyboje, vadovais finansų įstaigose ir pramonės įmonėse, dirbti pedagoginį darbą, vadovauti švietimo, studijų, mokslo ir kultūros įstaigoms, būti žiniasklaidos organizacijų vadovais ir savininkais.

Reikalaujame KGB agentų registravimo ir jų padarytų nusikaltimų įvertinimo. Nedešiant pradėti teismų procesus nusikaltusiems žmoniškumui sovietinio ir nacių genocido planuotojams ir vykdytojams — sribams ir smogikams — agentams, išdavikams, skundikams.

Mokyklose, universitetuose, kariuomenėje turi aktyviai vykti pilietinis ir patriotinis auklėjimas. Lietuvos mokykla turi būti tautinė.

Valstybės išlaikomos žiniasklaidos priemonės privalo puoselėti lietuvišką kultūrą ir pilietiškumą, o komercinės — neskleisti antipilietiškių nuotaikų, nereikšti nepagarbos tautos kultūrai, tradicijoms ir kovų už laisvę istorijai.

Būtina iš esmės pertvarkyti visą teisėsaugos sistemą, kuri dabar labai blogai funkcionuoja, labiausiai dėl teisėjų nesąžiningumo ir sovietinės „teisės“ recidyvų.

Pritariame vyriausybės vado ir užsienio politikai integruojantis į Europos Sąjungos ir NATO struktūras ir pritraukiant Vakarų investicijas.

Laukiame, kad Lietuvos Respublikos Seimas, prezidentas ir Vyriausybė teisingai suprasmų susirūpinimą dėl šiame kreipime išdėstytų problemų ir pozityviai jas išspręš.

Manifestacijos dalyvių įgaliojimai: Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio pirmininkas **Jonas Čeponis** Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas **Povilas Jakučionis** Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos valdybos pirmininkas **Vytas Miliauskas** Lietuvos politinių kalinių sąjungos pirmininko pavaduotojas **Adomas Lukoševičius**

FILMAS APIE SAJŪDĮ

Spalio 29 d. Lietuvos kino studijoje pradėtas kurti dokumentinis filmas „Lietuvos prisikėlimas“. Tai bus kino pasakojimas apie Lietuvos valstybės atkūrimą, 1988 metų birželio 3 dieną įsikūrusį Sąjūdį ir jame dirbusius Sąjūdžio pirmieji. Filmą kuria kino režisierius Arūnas Žebriūnas ir operatorius dokumentalistas Aloyzas Jancioras.

Filmo svarbiausia užduotis — parodyti, kaip Sąjūdžio suvienyta Lietuva padėjo spręsti globalinę pasaulio dekomunizavimo problemą.

Pagrindinį dėmesį „Lietuvos prisikėlimo“ kūrėjai norėtų skirti 35 Sąjūdžio pirmiejiems, atmintiną 1988 metų dieną susirinkusiems Lietuvos mokslų akademijos saleje. Šie žmonės prikėlė Lietuvą, kuri

po visų padalijimų ir okupacijų buvo visiškai ištrinta iš pasaulio žemėlapių.

Šiuo metu rašomas filmo scenarijus, renkama medžiaga — vaizdai, filmuoti ir fotografuoti Sąjūdžio pirmajame suvažiavime bei mitinguose. Ketinama surinkti pasakymus, pasikalbėjimus su Lietuvos ir užsienio piliečiais, tiesiogiai dalyvavusiais tų įsimintinų dienų įvykiuose. Filmas turėtų būti dviejų dalių. Pusvalandžio trukmės pirmoji dalis bus skirta Sąjūdžio iniciatyvinei grupei, antrąją — Sąjūdžio tarybai.

Vyriausybė skyrė tik dalį filmui reikalingų lėšų, tad kūrybinė grupė ieško rėmėjų. Ketinama siekti Atviros Lietuvos fondo, bankų ir verslininkų paramos. (Elt)

MOKSLEIVIAI PELNĖ PREMIJAS

Penki Lietuvos moksleiviai pelnė pirmąsias premijas Japonijos pašto ir telekomunikacijų ministerijos surengtame pašto ženklų piešinio konkurse.

Konkursas, kuriame dalyvavo 21,955 jaunieji dailininkai iš 102 pasaulio šalių, buvo pavadintas „Laimė“ ir skirtas Jungtinių Tautų organizacijos Žmogaus teisių deklaracijos 50 - čiu. Lietuvai jame atstovavo 1,369 piešinių autoriai.

Pirmosiomis premijomis jaunesniųjų moksleivių grupėje (iki 16 metų) apdovanoti trys vilniečiai: „Pilaitės“ vidurinės mokyklos moksleivė Indrė Kulbytė, S. Stanevičiaus vidurinės mokyklos moksleivis Tadas Masiulionis ir M. K. Čiurlionio menų gimnazijos moksleivė Žilvilė Šlekavičiūtė. Tokias patias premijas pelnė Raseinių „Kalno“ vidurinės mokyklos moksleivė Eglė Kurelaitytė ir Panevėžio 12-sios vidurinės mokyklos moksleivis Justinas Leita.

Arba bent taip buvo tiketa iki praėjusio sekmadienio vakaro ir „60 Minutes“ TV programos. Dr. Kevorkian, „pagarsėjęs savo paslaugomis norintiems nusizudyti“, nufilmavo vieno žmogaus mirtį ir per televizijos ekranus paskleidė po šio krašto gyventojų namus. Negalėtume to mirties vadinti savizudybe, nes pacientas vos galėjo pajudėti, tad „gydytojas“ turėjo atlikti visus patarnavimus, rimtai aiškindamas tokios mirties pasirinkimo „gerašias saavybes“.

Būtų įdomu sužinoti, kiek žiūrovų skambino TV stotiai ir protestavo prieš programą, kiek pasipiktinę atsikuko kitą kanalą. Ne tiek dėl paties vaizdo šiurpumo (o jis tikrai buvo šiurpas ir žiaurus), bet dėl to, kad prieš visų akis ligonis buvo nužudytas! Juk prieš savaitę ar dvi, kai artojo metas vienam nusikaltėliui įvykdyti mirties bausmę, prie

Ar jau peržengtas paskutinis žmoniškumo slenkstis?

Atrodo, kad virš Šiaurės Amerikos žemyno plevesuoja akis draskančių spalvų vėliava su stambiu užrašu: „Visi turi teisę viską žinoti. Šalin privatumas!“ Pagal tą makabrišką šūkį, dabar jau kiekvienas ne tik šio krašto, bet ir visos planetos gyventojas, išjungęs televizijos aparatą, gali matyti slapčiausias ir intymiausias gyvenimo smulkmenas. Noras bent minutę svystelei žydrajame ekrane priverčia iš pažiūros visai normalius asmenis elgtis kvailai, ir, filmavimo aparato akiai į juos atsisukus, atlikti veiksmus, kurių bet kuris protingas sutvertimas gėdytųsi.

Kažkada matėme televizijoje buvo populiari programa „You're on candid camera“. Joje eiliniams, nieko nenujauciantiems žmonėms būdavo sudaromos keistos, nemalonios ar nesitiktetos situacijos, o paskui jie filmuojami pažiūrėti, kaip iš tų painiavų išsisuks. Žinoma, filmai buvo rodomi su tų asmenų sutikimu. Tačiau toje programoje sugalvoti pokštai buvo labai nekalti ir paprasti, palyginus su „America's Funniest Home Videos“, kai patys žmonės dažnai į pavojų stato ir save, ir savo vaikus, kad tik atrodytų komiški ir patektų į TV programą.

Vis tik gyvenimo tikrovė, kurią jau kasdien matome ir visiškai nuoga, ir kruvina, ir purvina, kurios mažiausias ir bjauriausias detales piliečiai iš įvairių žiniasklaidos priemonių, jau beveik nieko nebeužstebina.

Arba bent taip buvo tiketa iki praėjusio sekmadienio vakaro ir „60 Minutes“ TV programos. Dr. Kevorkian, „pagarsėjęs savo paslaugomis norintiems nusizudyti“, nufilmavo vieno žmogaus mirtį ir per televizijos ekranus paskleidė po šio krašto gyventojų namus. Negalėtume to mirties vadinti savizudybe, nes pacientas vos galėjo pajudėti, tad „gydytojas“ turėjo atlikti visus patarnavimus, rimtai aiškindamas tokios mirties pasirinkimo „gerašias saavybes“.

Būtų įdomu sužinoti, kiek žiūrovų skambino TV stotiai ir protestavo prieš programą, kiek pasipiktinę atsikuko kitą kanalą. Ne tiek dėl paties vaizdo šiurpumo (o jis tikrai buvo šiurpas ir žiaurus), bet dėl to, kad prieš visų akis ligonis buvo nužudytas! Juk prieš savaitę ar dvi, kai artojo metas vienam nusikaltėliui įvykdyti mirties bausmę, prie

kalejimo vartų vėl budojo gailėstingieji, žibindami zvakuotes ir protestuodami, kad toks bausmės būdas yra nežmoniškas. Kuo jis skiriasi nuo dr. Kevorkian atliktų nužudymo? Ar tik tuo, kad vienas nužudytasis buvo kriminalistas, o kitas ligonis? Nusikaltėlio gailėtasi, beje, ligonio — ne... Kiekvienas nemoralumas, kiekvienas žiaurumas šimtus kartų pakartotas, ne dėl to, kad juo būtų pasipiktinama, bet kaip tam tikra pramogos forma, patraukianti žiūrova prie TV ekrano arba skaitytoją prie spaudos puslapio, atskleidia po skiedrelę žmoniškumo nuo suaugusių ir jaunuolių, ir vaikų. Byra ir byra tos skiedrelės — kai iš Vašingtono paskelbiamos naujos prezidento ir jo meilužių intymaus elgesio smulkmenos, kai parodomos arba atpašakojami lytiniai iškrėpėlių, žmoguzdžių, prievartautojų, vaikų skriaudėjų veiksmai, kai nusikaltėliai, tapytūnėliu žiniasklaidos dėmesio centru, paskatina kitus silpnavalius pasekti jų pavyzdžiu.

Kuomet jau atrodo, kad niekas žmogaus nebesukres, nenustebins, nepapiktins, išradingieji vis tik sugėba zengti dar žingsnį žemyn. Tad ir minėtoji „60 Minutes“ programa neatsisakė pasinaudoti dr. Kevorkian „paslauga“, kad pritrauktų žiūrovus svarbiu „sweeps“ metu, kuomet TV stotijų savininkai ir verslininkai, kurie pila milijonus, kad būtų transliuojamas jų reklamos, stebi, kurios programos yra populiariausios, kurias verta remti, kurias nutraukti.

Žmonės turi teisę žinoti! — pasiteisino programos leidėjai, galbūt panašiai galvojo ir senosios Romos imperatoriai, ruošę gladiatorių kovas ar krikščionių žudymus kolosijose, kai susirinkusios minios troško kraujo, reikalaujamos vis žiauresnių „zaidimų“. Kaip toli nuo žmoniškumo ir krikščioniškųjų vertybių jau esame nukeliavę, kai negimusį kūdikį žudymas vadinamas „moters pasirinkimu“ (Lietuvoje tai vadinama „išsivailymu“), o žmoguzdystė — artimo meile. Šį kartą dr. Kevorkian pats filmavo mirštantį pacientą. Filmas buvo labai prastos kokybės. Ar kita kartą didžiosios TV stotys pasiūš savo geriausias filmojuotojas, kad paskutinį žudomo žmogaus atodūšį „meniškai“ perduotų žiūrovams? (B.d.)

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ

NAŠTA

JURGIS JANKUS
ROMANAS

Nr.73

(Tęsinys)

Vis tiek valytojos siūlymo nebeatšaukiau ir po poros dienų užėjo gana patraukli moteris su pluoštu pavyzdžių. Ji savo darbą tikrai išmanė ir tik metusi akį į kilimą, ir sienas, atvertė tris pavyzdžius, kurie visi labai gerai tiko, tik skyrėsi kaina. Pasirinkau vidurinį, kuris mano akimi atrodė geriausiai derintis. Ji irgi sutiko, kad mano pasirinkimas geriausias. Tuoj pagalvojau ją esant apsuksią pardavėją. Tada pasakiau, kad prie naujų užuolaidų vargu ar betiks ir baldai. Tik tyčia. Tik pažiūrėti, kaip atsivers jos pardavėjiški įpročiai.

Sofa, du foteliai tebebuvo tie patys, pirkti kartu su namu, vadinami prancūzų provincialiniais.

Iš pradžių pažiūrėjo iš tolo, priėjusi, kai kuriose vietose palietė dailiai drožinėtas medis. Į vieną ar kitą fotelį mėgdavau atsėdęs pažiūrėti tapomą paveikslą. Rankos ne visada būdavo išvengusios duzų, tai ir ant

fotelių buvo palikta jų pėdsakų. Apčiupinęsui vėl pasitraukė atbula. Galvojau, kad patars juos tuojau mesti lauk ir pirkti naujus, kurių ir spalva, gal net ir stilių pasisiūlytys pati parinkti. O ji pastovėjo, pagalvojo.

— Nežinau nei tamtos skonio, nei estetinių pažiūrų, bet jeigu tamtos vietoje būčiau, su tais gabaliukais taip lengvai nesiskirtum. Prisipažinsiu, kad ne labai daug išmanau apie senienas, bet galėčiau tvirtinti, kad jie yra labai gero darbo ir kada nors kas nors juos ne už centus pirkto. Patartčiau duoti geram meistriui aptvarkyti medį ir pertraukti. Medžiaga yra visiškai nunešota ir praradusi bet kokį gyvumą. Jeigu nuspręstum išmesti, tai susitarkim. Atiduok man. Ne veltui, aš padarysiu užuolaidas. O jeigu norėtum pasiūlyti, tai patartčiau derinti ir užuolaidas ir kilimą ir naujus baldų apmušalus. Be to, kad būtų tikra harmonija, gal ir sienas reikėtų tapetuoti. Bet tai jau pareina nuo to, ko tamta pats nori ir ką galvoji tam bute apgyvendinti. Jeigu kas pakliūva, sakytai, nesuk galvos. Pakabinsiu dailias užuolaidas, ir visi bus patenkinti.

Ji ėmė matuoti langus, o aš nūėjau apacion ir užkaiciau kavos. Prie kavos turėjau žagarėlių. Praėjusi sekmadienį, Benita įsuko dėžutę, o aš nespeėjau suryti. — Norėčiau pamatyti kuo tu gyvas? — nekarta yra pasakiusi, o aš visada paaiškinau iš mamos at-

sineštais žodžiais: — Šventa dvasia.

Ji bet kokia vis šnekėdavo, kad žmogui reikia ir duonos, ir dar ko prie duonos. Nė vienas vien šventa dvasia nėra gyvas. Turbūt ir Benita, tos pačios minties skatinama, namie privaišinius niekada tuščio namo neišleidžia, o šį sykį jos pavirzys buvo kaip tik. Be jos būtų tekę viešnią vaišinti vien kava.

Beruošiant kavą, pro langą šmėkstelėjo laikkančio kepurė. Radau ir Aldonos laišką. Rašė abiejų vardus: „Atleisk, kad taip ilgai tylėjom. Nesutarėm. Jonas kurį laiką spyrėsi. Jau šiek tiek žinai, koks jis — kai užsispiria, tai nė iš vietos. Nors ir ugnį po padais kurk. Sakė, kur čia mes du. Insim ir susėsim žmogui ant sprando. Norėję, kad važiuotum viena, o jis čia kur darbo pasidairys. Gal tam naujam moteliui bartenderio prireiks. Net susibarėm. Juk ir susitapęs turi ir už tą vietą gražų pluoštelį gaunam, kam vėl tuoj kišti galvą į kilpą. Dirbti reikės, tai reikės, bet kam tuoj. Pavazinėk, sakau, Ameriką pamatyk. O jis: Nenoriu tos tavo prakeiktos Amerikos. Nenoriu! — sušuko tokiu balsu, kokio iš jo nebuvau girdėjusi, trenkė durimis, išėjo, įsisedo į sunkvežimį ir išlėkė. Nepasakė nei kur, nei kada grįš. Ir užėigą paliko atlapa, o vakarieni buvo nebe už kalnų. Į pagalbą pasiaukiau kaimynę. Ir laikas uždaryti atėjo, o jo nėra. Grįžo po vi-

SKAUDŽIOS DIENOS GRĮŽTA DAŽNIAU

A.a. dr. Leonui Kriauceliūnui prisiminti

Metai. Trys šimtai šešiasdešimt penkios dienos. Dažniausiai vienodos, tokios pat pilkos, lenkiančios viena kitą tais pačiais rūpesčiais, darbais. Tarp jų būna ir geresnių, gražesnių, laimingesnių, bet jos pro mus prabėga labai greitai, nuskrieja praetinė, kai kada nesuapėjus jomis nė pasidžiaugti. Greitai jos ir užsimiršta.

Bet būna ir liūdnu, skaudžių dienų, giliai įsirežiančių širdyse ir niekad neišdildančių iš atminties. Kartais tik šeimose bei artimųjų aplinkoje, o kartais jos atmintinos tampa ir platesnėje visuomenėje, tautoje, valstybėje. Viena iš pasiskaudėjusių mūsų tapo ir praėjusių metų lapkričio dvidešimt penktą, kai su mumis atsiveikino taurus lietuvis paskiausias, gabus visuomenininkas, kultūrininkas, politikas, darbuotojas, organizatorius, didelių užmojų vykdytojas, stambus aukotojas, veterinarijos gydytojas dr. Leonas Kriauceliūnas.

Šiandien sukanka jo netekties pirmieji metai. Šeima, artimieji, gausus būrys bendradarbių, draugų, bičiulių renkames jį prisiminti, pagerbti, iš naujo permąstyti jo gyvenimo kelią, atliktus darbus, pagalbą, teiktą jos reikalingiems žmonėms, lietuvių visuomenėi, tautai, valstybei. O jų gausa ir apimtis mus tikrai stebina.

Pradėsiu nuo paskiausio, kuris turbūt bus ir pats vertingiausias.

Tai jo vardo smulkiųjų gyvulių gydymo klinika Kauno Ve-

terinarijos akademijoje. Tai padėka ir atpildas Lietuvos aukštajai mokslo įstaigai, kurioje jis įsigijo profesiją, vėliau sudariusią jam sąlygas sėkmingai dirbti ir savo tautos bei valstybės gerovei. Jau dvejus metus veikiančią kliniką, kurios atidarymo iškilimėse man taip pat teko dalyvauti, aplankiau spalio mėnesį viešėdamas Lietuvoje. Ši smulkiųjų gyvulių gydymo, o kartu ir jų gydymo mokymo, pati moderniausia Baltijos valstybėse, o gal ir visoje buvusioje ir iš vergijos išsilaisvinusioje sovietijoje, klinika, aprūpinta pačiomis paskiausiomis iš JAV atgabentomis priemonėmis, jau garsi visoje Rytų Europoje. A. a. dr. Kriauceliūno bičiulis Akademijos rektorius prof. Vidmantas Bizokas, mielai ją aprodėdamas, pasakoja, kad savo mielus įnamius — mažuosius gyvulius gydyti žmonės atveža ir iš užsienio, ypač Estijos, Latvijos, Karaliaučiaus srities, gydymo įstaigą žinodami Kriauceliūno vardu. Susirgo rimčiau katytė ar šunelis, ima ligonį šeimnininkas ir rankas ir sako: „Važiuosim į Kauną pas Kriauceliūną“.

Valandėlę pavaikščioję po kliniką, susipažinome su visais jos įrengimais ir atliekamais darbu. Pora atvestų šuniukų laukė priimamajame kambaryje, viename kabinete vienas toks meilus gyvulėlis buvo apžiūrimas ir tikrinamas, vienas buvo operacinėje, prie jo darbavosi operuojanti gydytoja bei du asistentai, vienas po operacijos gulėjo „at-

Dr. L. Kriauceliūnas, išryškindamas glaudų bendradarbiavimą tarp IV Pasaulio lietuvių tautinės šventės komiteto ir JAV LB krašto valdybos, Amerikos Kongreso nario Edward Derwinski iš Washington, DC, atvežta veliava įteikė JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytautui Volertui.

sigavimo“ kambaryje, dar keli buvo slaugomi vienutėse. Visur tvarkinga, ypatingai švaru, malonus gydytojai bei kiti pareigūnai. Vaizdas tikrai vakarietiškas. „Ar klinika duoda pelną?“ — paklausiau. „Kokia gi mokslo įstaiga vertinama piniginiu pelnu?“ — taip pat klausimu atsakė rektorius dr. Bizokas, toliau paaiškindamas, kad šalia gydymo ir mokymo klinika keičia ir žmonių požiūrį į smulkiuosius gyvulėlius. Juk Lietuvoje šunys ir katės buvo, o dažnai ir dabar tebėra, vertinami jų fizine nauda. Šuo turi būti piktas ir geras sargas, katė turi gaudyti peles. Tai atlikti nepajėgiantis ar sunegalavusiais buvo stengiamasi atsikratyti. Klinikos gydytojų ir kitų darbuotojų nusiteikimas, darbas bei aplinka įtaigauja savininkus šiuos gyvulėlius laikyti kaip mylimus žmogaus draugus, globojamus, prižiūrimus, aprūpinamus, gydomus. Jos įtaka jau pradeda stipriau

pajusti. Po truputį gausėja ir jų gydymu susidomėjusių studentų. Todėl ši a.a. dr. Leonas Kriauceliūno klinika, šalia mokslinės, turi dar ir humanitarinę reikšmę: pratina žmones labiau mylėti ir mažiau materialinės naudos duodančius naminius smulkiuosius gyvulėlius. Klinika įrengta akademijos rajono vidury, didokame, visiškai atnaujintame pastate. Ją ženklina viršuje pagrindinių durų įrašytas dr. Leonas Kriauceliūno vardas. Ir labai gaila, kad aukotojui pačiam nebeteko matyti jos darbo ir Lietuvai duodamos naudos. O kliniką įrengti ir savo buvusiai Alma Mater padovanoti dr. Leonas Kriauceliūnas apsisprendė savo laisva valia, į Lietuvą pirmą kartą po jos išsilaisvinimo nuvykęs ir pamatęs, kokia skurdžiava smulkiųjų gyvulių gydymo padėtis ir koks iš viso yra jų požiūris. Ši dovana Lietuvai buvo

paskutinis iš a.a. dr. Leonas Kriauceliūno didžiųjų darbų, kurie prasidėjo maždaug prieš 40 metų, kai tik jis, jaunas veterinarijos gydytojas viename Čikagos priemiestyje atidarė savo paties smulkiųjų gyvulių ligoninę ir pradėjo joje dirbti, neskaiciuodamas nei darbo dienų, nei valandų. Jau ankstiau sukūręs šeimą su Irena Parulyte ir, kaip jis pats dažnai kartodavo, didžiudamasis jos pasišventimu rūpintis kasdieniniais šeimais reikalais — Kriauceliūnai augino tris vaikus, — ir dar rasti laiko padėti jam ligoninėje, nuo profesinio darbo likusią jaunatvišką energiją atidavė visuomenei. Didelį jo darbų sąrašą būtų galima sudaryti, jeigu norėtum jus visus bent trumpai suminėti, nes darbavosi, jis beveik visuose lietuviško darbo baruose. Kas nors ateity tai turėtų ir padaryti. Šio rašinio apimtis teleidžia paminėti tik dalį, ir tik prabėgomis.

Pirmiausia dr. Leonas Kriauceliūnas trūsė kaip kultūrininkas, Bendruomenės atlikdamas vėjų kultūros fondai ir suruošdamas trečią ir ketvirtą tautinių šokių šventę, ketvirtą padarydamas net ir pasauline, pakviesdamas į ją lietuvių šokėjus iš visų laisvojo pasaulio kraštų. Šventės stebėjo ir ypatingos viešnios: trečiąją JAV prezidento Nixon dukros, o ketvirtą — jo žmona. Kelis kartus buvo išrinktas į JAV Lietuvių Bendruomenės tarybą. Kultūros darbų jis nesisalino nė vėliau; organizavo arba padėjo suorganizuoti ne vieną renginį ir visą laiką iki pat savo mirties globojo ir rėmė „Dainavos“ ir „Grandies“ ansamblius. Paskui atliko lėšų telkimo vėjų bendram Amerikos Lietuvių šalpos fondui — BALFui ir kurį laiką darbavosi lietuvių šalpos srityje. Jaunimo lietuviško auklėjimo būtinybę supratus ir savo šeimėje kartu su žmona Irena ją uoliai puseledamas, dr. Kriauceliūnas rūpinosi ir užsienio lietuvių jaunimo švietimo aplamai. Visada gausiomis aukomis rėmęs lietuvišką mokyklą, jis keliems pedagogams padėjo įsteigti Montessori lietuvišką mokyklą patiemis mažiesiems, paskui savo lėšomis Čikagoje nupirkė jai namus ir juos išlaikė. Neuzmiršo švietimo jis ir kitur darbuodamasis. Jau Amerikos lietuvių tautinei sąjungai pirmininkaudamas, net du kartus ruošė lietuviškų mokyklų mokytojų pagerbimus.

Vėliau jis pasuko į ideologinio bei politinio darbo laukus ir daugiausia laiko, energijos, o taip pat ir lėšų skyrė šioms sritims. Stambesni jo darbai buvo Čikagoje suruošta kilnojamoji Lietuvos genocido paroda, kurią atidaryti buvo pakviestas JAV atstovų narys Gerald Ford, vėliau tapęs Amerikos prezidentu, ir Amerikos Balso minėjimas JAV Kongrese. Vieno Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo metu jis susipažino ir bendravo su JAV viceprezidentu Hubert Humpfrey.

Daug darbų dr. Kriauceliūnas atliko ir užsienio lietuvių politinių telkinių rėmuose: Amerikos Lietuvių Taryboje — ALT ir Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo komitete — VLIK. Organizavo jų suvažiavimus, seimus, dalyvavo posėdžiuose, savo gyvenimiška patirtimi ir nuosaukiu galvojimu ne kartą padėdamas lietuvių politikams nenuolti nuo kasdieniškos realybės ir geriau susivokti savo darbo baruose.

Bet gal daugiausia laiko kaip politikas ir kartu kultūrininkas dr. Leonas Kriauceliūnas atidavė Amerikos lietuvių tautinei srovei — Korp Neo-Lithuania ir Amerikos

CLASSIFIED GUIDE

VAIRŲ

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

STASY'S CONSTRUCTION
Stalniai darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plokišti ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S.Benotis, tel. 630-241-1912.

RIVERDALE AUTOMOTIVE
Padėsim parduoti, suremontuoti arba pigiai nupirkti automobilį mūsų aikštelėje arba auto-varžytinėse. Padėsim persiūti automobilį, motociklą ar komercinį siuntą į Lietuvą. Reikalingas skardininkas.
Tel. 708-201-0586.

NERINGOS RESTORANAS
2632 W. 71 St, Chicago, IL
atidarytas Padėkos Diena.
Ta proga restorano šeimnininkas svečius vaišins vynu.

Reikalingos moterys valymo darbams.
Tel. 630-435-9374
Skambinti vakarais.

Reikalingas moterys valymo darbams.
Tel. 630-435-9374
Skambinti vakarais.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL
Ieškote automobilio?

- padėsim pigiai nusipirkti iš varžytinių;
- maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirkt išsimokėjimui;
- nėra kredito istorijos? Ne problema!
- automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.

Kreiptis:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

Washington, D.C. lietuvių savininko „landscaping“ kompanija ieško 2 darbininkų. Pradinė alga \$6.00 ir val. Vieta gyvenimi bus parūpinta už \$130 ir mėn. vienam asmeniui. Reikia turėti darbo leidimą. Kreiptis: Alex, tel. 202-244-2373.

PARDUODU
87 m. NISSAN 200 SX
Automatinė, naujos padangos, baterija. Važiuoja gerai!
130.000 myl. \$750.
Kreiptis į Darių, 708-387-1136

Lietuvos gyventojų genocido parodoje Čikagoje. Parodos organizatorius dr. Leonas Kriauceliūnas ir JAV Atstovų rūmų narys, vėliau prezidentas, Gerald Ford.

Is kairės: Irena Kriauceliūnienė, dr. Leonas Kriauceliūnas ir Lietuvos Veterinarijos akademijos prorektorius dr. Henrikas Žilinskas.

IV Tautinių šokių šventėje ypatingą viešnią, JAV prezidento Richard Nixon žmoną Patricia Nixon, globoja šventės organizatorius dr. Leonas Kriauceliūnas.

Dr. L. Kriauceliūnui (kairėje) Kauno Veterinarijos akademijos rektorius prof. dr. Vidmantas Bizokas už nuopelnus Lietuvos veterinarijos mokslui atveikia akademijos Garbės daktaro laipsnį.

Reikalingas moterys valymo darbams.
Tel. 630-435-9374
Skambinti vakarais.

lietuvių tautinei sąjungai. Paskiausiū laiku visa jo širdis čia ir buvo. Gal dėl to, kad jo prigimtiniai pojūčiai daugiau sviro į kultūrinę negu į politinę pusę. Ypač jis rūpinosi savos spaudos išlaikymu. Nuolatine parama „Dirvai“, jo ir žmonos Irenos pastangomis bei sumaniu vadovavimu atlikti vajai šį savitraštį vėl „pastatė ant kojų“ ilgesniam laikui. Kaip vienas iš steigėjų ir nuolatinis mecenatas sudarė sąlygas tautinę mintį skleisti ir „Naujosios vilties“ žurnalui. Jo pastangomis judresni tapo ir Neolithuanai. Vargu ar be jo kartais net suvaidintaiškai užsipyrusiai atliktų uždavinių šiandien tokia gyva būtų ir užsienio lietuvių tautinė srovė ir tautininkai Lietuvoje, kuriems prisikelti dr. Kriauceliūnas nepagailejo nei darbo, nei lėšų.

Tiesa, negalima pabaigti ir labai kuklios jo darbų apžvalgos, nepaminėjus ir jo dosnumo, nors nei jis pats, nei šeima juo niekada nesigyrė ir apie tai kalbėti vengė. Daug tad ir nekalbėsiu, bet tebūna tik priminta, kad jis buvo tik-

Bronius Nainys

Kryžių kalno detalė.

SU ILLINOIS GUBERNATORIUMI Į LIETUVĄ

Illinois valstijos gubernatorius Jim Edgar paskutinėje savo kelionėje į užsienį (jis nebekandidatuos trečiai kadencijai), prie Skandinavijos kraštų prijungė ir Lietuvą. Šios kelionės tikslas buvo susipažinti su Amerikos verslininkais, užmegzti bendradarbiavimo ryšius. Norinčių keliauti buvo daug, bet, kai sužinojo, kad patiems reikės susimokėti už kelionę, liko vos 17 žmonių grupelė. Iš lietuvių buvo pakviesti Casey Oksas, Leonas Maskaliūnas iš Čikagos ir Don Adams iš Springfield, IL. Vilniuje prie šios grupės dar prisijungė Vytenis Rasutis ir Ignas Juzėnas.

Kiekvienam delegacijos nariui buvo išduota brošiūra su gana plačiu to krašto aprašymu. Žinios paimitos iš interneto. Gražiai išspausdinta su spalvotomis fotografijomis Vilniaus panorama, Aušros Vartai, katedra, Šv. Onos bažnyčia, grybų turgus ir apsnigę Trakai. Vien tik apie Lietuvą 30 puslapių!

Delegacija į Vilnių atskrido iš Kopenhagos rugsėjo 25 d., penktadienio vakare. Šeštadienio ryte su trijų policijos mašinų palyda važiuojo į USIS (informacijos centras), kur JAV ambasados tarnautojai padarė gana išsamią Lietuvos ekonomikos apžvalgą ir Amerikos paramą Lietuvai. Teko nustepti, kad Amerika Lietuvos kariuomenės atstatymui ir treniruotei kasmet skiria 5 milijonus dol., o ekonominiam vystymuisi net 93 milijonus dol. Klausimų ir diskusijų metu gubernatorius atskirai susitiko su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi.

Iš USIS važiuovė į susitikimą su 23 Lietuvos verslininkais. Kiekvienas Amerikos ir Lietuvos verslininkas prisistatė ir trumpai apibūdino savo verslo sritį. Kiekvienas dalyvis gavo gražiai išleistą „Lithuanian Export-Import Directory“. Toliau susipažinimas vyko atskirose grupelėse ir netrukus važiuovė „Pas Juozapą“. Čia pats Juozapas Budrikis apvedžiojo ir aprodė savo „imperiją“. Iš modernios maisto parduotuvės jau praplėtė į smulkmeninę prekybą, moterų ir vyrų rūbų parduotuvę, kavine su baru ir net automobilių (Chrysler) prekybą. Įdomu, kad automobilių kainose atskirai pažymėtas 28 proc. PVM (pridėtinės vertės mokestis). Kavinėje vaišino įvairiausiais valgiais ir gėrimais.

Po pietų kaip turistus apvežiojo po Vilnių. Aplanke

me Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, katedrą, jos požemius, Vilniaus universitetą, na, ir dar liko laiko aplankyti miesto turgų. Čia gubernatorius pirkė savo žmonai staltiesę, o sau pašto ženklų rinkinį.

Vakare dalyvavome Amerikos ambasados suruoštame priėmime „Stikliuose“. Kadangi ambasadorius buvo išvykęs, priėmimą suruošė DCM (Deputy of Mission) Anthony Spakauskas. Čia teko arčiau susipažinti su gubernatoriumi, jo malonia žmona Brenda, Spakausku ir jo žmona, Amerikos ambasados vicekonsule ir t.t. Taip pat dalyvavo Lietuvos valdžios atstovai čikagiečiai Raimundas Miezėlis ir prof. Julius Smulkštys su žmona. Vakaras buvo smagus ir nuotaikingas.

Sekmadienio ryte delegacija iš Vilniaus išskrido į Čikagą. Kai kurie pasiliko Lietuvoje ilgesniam laikui. Ar daug naudos ši delegacija (trade mission) duos Lietuvai — parodys ateitis. Kad Amerikos verslininkai domisi Lietuva, jau yra pozityvus reiškinys.

Leonas Maskaliūnas

RUOŠIAMAS LEIDINYS „LIETUVOS BAJORAI“

Lietuvos bajorų karališkosios sąjungos pirmininkas docentas Jonas Stankus praneša, kad ruošiamas leidinys apie Lietuvos bajorus. Jau sudaryta leidinio parengimo grupė, į kurią įeina: prof. K. Bogdanas, prof. M. Jučas, A. Kazdailis, D. Mickevičius, dr. J. Paulauskas, dr. E. Rimša, doc. J. Stankus ir J. Vercinkevičius.

LBK sąjungos nariai, norintieji patekti į šį leidinį, turi artimiausiu laiku atsiųsti leidybinės grupės vadovui doc. J. Stankui (B. Struogos 36-30, 2040 Vilnius, tel. 76-56-90) mašiniščiame puslapyje rašini

Vilniuje su Illinois valstijos gubernatorium Jim Edgar. Iš kairės: Leonas Maskaliūnas, gubernatorius Jim Edgar, Raimundas Miezėlis ir Casey Oksas.

(apie 2,000 spaudos ženklų) apie savo giminę. Rašinyje pateikiami faktai turi atitikti dokumentus, pateiktus legitimacijų tarybai, tai yra, kada ir kieno buvo patvirtinta protėvių bajorystė, giminės herbas, valdos, įdomesni istoriniai faktai bei žinios apie save, savo artimuosius (žmona, vaikus ir kt.), gimimo metai, vieta, mokslo įstaiga ir išsilavinimas, specialybė, mokslinis laipsnis, apdovanojimai. Ir, jei buvo ištremti, nurodyti tremties metus, vietą ir kt.

To leidinio išleidimas priklausys nuo sąjungos narių paramos ir nuo laiku pateiktos medžiagos, kurią reikia pristatyti iki 1999 metų vasario 1 dienos.

Leidinio kaina gyvenantiems užsienyje — 80 dol. Sąjungos nariai ir visi kiti, norintieji jį iš anksto užsisakyti ar paremti išleidimą tai gali padaryti, pasiūsdami pinigų tiesiog į sąjungos sąskaitą Nr. 1714019 Komerciniame banke, Litempeks Sodų filialas — banko kodas 260101717. Visų, materialiai paremusių šio leidinio išleidimą, biografijos

taip pat bus pateiktos leidinio atskirame skyriuje. Numatoma tiražas — 1,100 egzempliorių.

Kęstutis K. Miklas

NUKENTĖJUSIEMS VOKIETIJOS OKUPACIJOS METU

Spalio pradžioje Lazdijų rajono miestelyje Veisiejuose atidaryta pirmoji nepriklausomybės metais pastatyta nauja Valstybinė globos įstaiga — Veisiejų pensionatas.

Pasak Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sekretoriaus Valdo Rupsio statybai buvo panaudotos Vokietijos Vyriausybės skirtos kompensavimo lėšos gyventojams, nukentėjusiems nacistinės Vokietijos okupacijos metu. Statybai iš Lietuvos valstybės biudžeto buvo skirta 6,5 milijono litų, iš Vokietijos — 2,2 milijono litų.

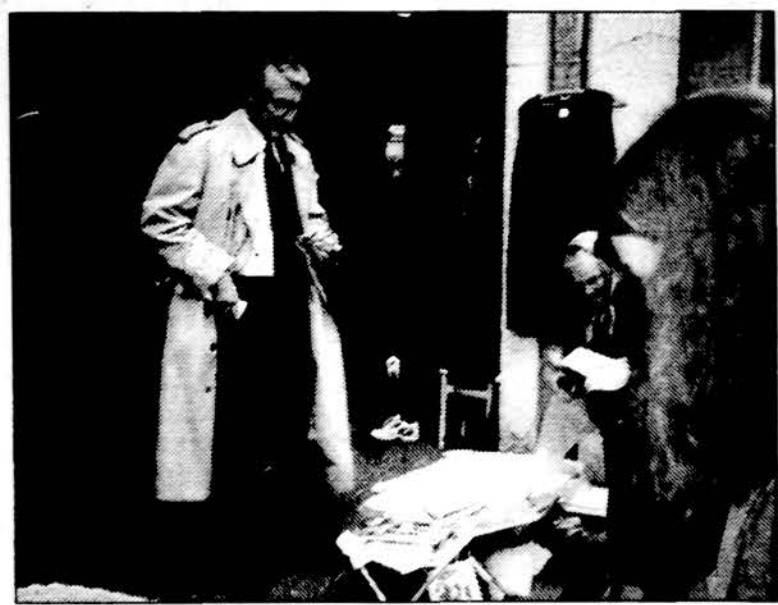
58 vietų pensionate gyvena pensininkai, nukentėję nuo Vokietijos okupacinės valdžios, — išvežti priverstiniai darbai, kalėjė guetose arba kitose prievartinėse stovyklose, gimę kalėjimuose,

neteisetai iškeldinti iš vienos vietovės į kitą ir pan.

Po atidarymo pensionate apsigyvens keturios pirmosios gyventojos, kurios 1943-1944 metais buvo išvežtos į Vokietiją priverstiniai darbai.

Pageidaujantys apsigyventi pensionate asmenys, kurie pripažinti nukentėjusiais nuo nacistinės Vokietijos okupacinės valdžios, gali kreiptis į Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją. (Elta)

* Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba turi teisę perimti įmonių, siekiančių išvengti bankroto bylos iškelimo, dalį turto bei įsigyti jos akcijų, pastarajai pasiūlius, numato Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimai, kuriems pritarė vyriausybė ir kurie bus teikiami Seimui svarstyti skubos tvarka. Siekiant užkirsti kelią nelegaliam darbui, siūloma įteisinti nuostatą, suteikiančią teisę valstybinio socialinio draudimo pareigūnams reikalauti iš draudėjo bei jo teritorijoje esančių asmenų pasiaikinių del darbo teisinį santykių ir del draudimo įmokų ir išmokų mokėjimo. (Elta)

Vilniaus turguje gubernatorius Jim Edgar perka staltiesę.

Lietuviai verslininkai Illinois valstijos gubernatoriaus delegacijoje. (Iš kairės): Casey Oksas, Don Adams, Anthony Spalaukas DCM, gubernatorius Jim Edgar, Brenda Edgar, Leonas Maskaliūnas.

A.†A. STASYS BRIEDIS

Gyveno Burr Ridge, IL. Mirė 1998 m. lapkričio 20 d., 7:15 val. ryto, sulaukęs 75 metų.

Gimė Lietuvoje, Biržų apskrityje, Nausėdžių kaime. Amerikoje išgyveno 49 metus.

Nuliūdė liko: žmona Alė Perevičiūtė Briedienė, duktė Violeta, žentas dr. Vilius Mikaitis, anūkės Tania ir Kristina; svainis Jonas Perevičius, žmona Gertrūda, gyv. Boca Raton, FL; Lietuvoje: mirusio svainio Povilo Perevičiaus sūnus Rimas su šeima, svainis Vincas Perevičius su šeima, svainė Onutė Partilienė ir svainė Razė Kriščiūnienė su šeimomis bei mirusios svainės Bronės Meldaikienės dukros Rene, Romutė ir Nijolė; Amerikoje krikšto dukte Linutė Jurcienė su šeima.

Velionis Stasys priklausė Amerikos Lietuvių tautinei sąjungai, ALTui, Amerikos Lietuvių tautiniams namams, Lietuvių tautiniam kultūros fondui, „Margučio II“ tarybai, buvo žinomas lietuvių visuomenės veikėjas, Lietuvių Tautinės sąjungos vicepirmininkas ir neseniai įvykusiame Tautinės sąjungos seime, St. Petersburg, Floridoje, buvo vėl perrinktas valdybon. A.a. Stasys Briedis, tik ką grįžęs iš seimo, buvo išvykęs atostogoms į Meksiką ir ten lapkričio 20 d. (penktadienį) netikėtai išsiskyrė iš mūsų tarpo.

A.a. Stasys Briedis pašarvotas penktadienį, lapkričio 27 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.). Laidotuvės šeštadienį, lapkričio 28 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto Velionis bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio mišijos bažnyčia, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių Velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gelių prašoma aukoti Almos fondui, Lietuvos Partizanų globos fondui arba Lietuvos partizanams Pasaulio lietuvių centre statomam paminklui.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: žmona, duktė, žentas ir anūkės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

Mūsų mielam Draugui

A.†A.

STASIUI BRIEDŽIUI

mirus, giliam skausme pasilikusią žmoną ELENA, dukrą VIOLETA, žentą dr. VILIŲ MIKAITĮ, anūkes TANIA ir KRISTINA nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Birutė ir Gediminas Biskiai
Emilija ir Petras Brizgiai
Ona ir Stasys Budejai
Aldona ir Vytautas Čepėnai
Stasys Jokubauskas
Alė ir Adolfas Ruibiai

A.†A.

DR. VYTAUTUI VYGANTUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną MARĄ, dukteris MONIKĄ ir KRISTINĄ, brolių dr. MINDAUGĄ su šeima ir visus artimuosius.

Dr. Petras ir Stefa Kisieliai

PADĖKA

A.†A.

ONA ŠČASTNIENĖ DAUBARAITĖ

Mūsų mylima Mama mirė š.m. lapkričio 4 d. ir buvo palaidota lapkričio 6 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdus aciū kun. A. Paliokui, SJ, už maldas koplyčioje, šv. Mišių auką ir raldas kapinėse.

Acīū sol. D. Stankaitytei už spalvingai gražias giesmes, akompanuojant vargonais muz. F. Stroliai.

Dekojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už atsilankymą koplyčioje, dalyvavusius šv. Mišiose ir palydėjusius a.a. Oną į Amžino Poilsio vietą.

Labai aciū už pareikštas užuojautas žodžiu, už šv. Mišių aukas, gražias gėles ir aukas duotas šeimos nuožiūrai, kurios bus perduotos į Lietuvos Partizanų globos fondą.

Nuoširdžiai dekojame karsto nešėjams: Raimundui, Povilui, Justinui, Andriui, Dale ir Ray.

Dekojame laidotuvių dir. D. Petkui už sąžiningą ir rūpestingą patarnavimą.

Liūdesyje likę: duktė Elena, žentas Mečislovas, sūnus Ažuolas, duktė Eglė su šeimomis, pusbroliis Gediminas ir pusseserė Aldona ir kiti giminės Lietuvoje.

A.†A. SESUO HELEN CONSOLATA MISIŪNAS

Mūsų mylima Sesele mirė 1998 m. lapkričio 23 d. Šv. Kryžiaus ligoninėje sulaukusi 77 metų.

Į vienuolyną įstojo iš Šv. Petro ir Povilo parapijos, Rockford, IL. Vienuolyne įžaduose išgyveno 57 metus.

Pasiliko nuliūdė Šv. Kazimiero seserys ir artimieji giminės: Mary Ellen Brady ir Dorothy Cieškus, dukterėčios gyv. Rockford, IL; svainė Vera Misiūnas ir jos vaikai, gyv. Evergreen Park, IL.

Velionė pašarvota Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL penktadienį, lapkričio 27 d. 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Laidotuvių šv. Mišios šeštadienį, lapkričio 28 d. 9:30 val. ryto Šv. Kazimiero vienuolyno koplyčioje. Po Mišių laidotuvės Šv. Kazimiero kapinėse.

Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už Seseles sielą.

Šv. Kazimiero Seserys ir Misiūnų šeima.

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 773-523-0440.

A.†A.

JONAS BARDZILAIŠKAS BARDZIL

Gyveno netoli Londono, Anglijoje. Mirė š.m. lapkričio mėn. 20 d. sulaukęs 85 metų.

Gimė Alytuje. Anglijoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdė liko: Anglijoje žmona Eileen, duktė Gina, sūnūs — Mykolas, Pilypas, Simonas su šeimomis; seserys — Marija Šimonienė, gyv. Santa Barbara, CA, Elena Rauklienė ir Aldona Makauskienė ir jų šeimos, gyv. Lietuvoje.

Velionis Jonas buvo Lietuvos kariuomenės karininkas; Vokietijoje, Wiesbaden mieste buvo pabėgėlių stovykos UNRROS sporto ir meno vadovas.

Prašome visus, a.a. Joną pažinusius, prisiminti jį maldoje ar mintyse.

Šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Anglijos Lietuvių klubo metinis susirinkimas įvykis lapkričio 29 d., sekmadienį, 12 val., Šaulių namuose. Šv. Mišios už mirusius klubo narius bus aukojamos 10 val. r. jezuitų koplyčioje. Visi nariai kviečiami dalyvauti Mišiose ir susirinkime.

Aerobikos mankšta vyresniesiems vyksta kiekvieną trečiadienį „Seklyčioje“, nuo 9 iki 11 val. r. Mankštą praveda patyrusi mokytoja. Kviečiami visi pasinaudoti galimybe sveikai pasimankštinti, kad jaustumėtės geriau ir gyvenumėtė sveiki ilgiau.

„Kompiuterinė fotografija“ – 27-oji kasmetinė lietuvių fotografijų paroda, atidaryta lapkričio 27 d., Čiurlionio galerijoje, Čikagos Jaunimo centre.

Žemaičiai, aukštaičiai, visi lietuviai – nepamirškite, kad lapkričio 29 d. Jaunimo centre gastroliuos Telšių teatro trupė ir pastatys Žemaitės (kieno gi daugiau!) „Piršlybas“.

Pastatykite Pasaulio lietuvių centro sodelyje paminklą žuvusiems už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę! Skulptoriaus Ramojaus Mozoliausko projektas pavadintas „Partizano motina“. Skulptorius už savo darbą neims jokio atlyginimo, tai – jo auka žuvusiems. Prašome, prisidėkite prie šio projekto įgyvendinimo. Aukos nurašomos nuo mokėscijų. Čekius rašyti: Lithuanian World Center ir siųsti įzd. Vytautui Čepėnui, 3181 Grandview Pl., Darien, IL 60561.

JAV LB East Chicago apylinkės gegužinėje Vilučių sodyboje Scherville, IN. Nuotraukoje – jaunimas, pasiruošęs talkai: Audra Pečiulytė (kaireje), Gintaras Pečiulis ir Laima Valeikaite.

SKELBIMAI

• **Lemonte TRANSPAK** įstaigos naujos darbo val., šešt. 9-1 v.p.p., sekmd. 9-1 v.p.p. Tel. 1-630-257-0497. (sk.)

• **Pinigai, maisto siuntiniai Kalėdoms. TRANSPAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050. (sk.)**

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-8742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

BALFo įstaiga, esanti „Draugo“ pastate (4545 W. 63rd Str., Chicago), Padėkos dieną, lapkričio 26, ir penktadienį, lapkričio 27 d., bus uždaryta.

Šios savaitės ketvirtadienį, Padėkos dieną, lapkričio 26, ir penktadienį, lapkričio 27 d., „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuve bus uždaryta. Šeštadienį dienraštis – su priedu – išleidžiamas trečiadienį. Visiems linkime malonios Padėkos dienos!

„Aušros Vartų“ „Kernavės“ skaučių tunto tradicinės kūčios penktadienį, gruodžio 4 d., 7 v.v. vyks PLC, Lemonte. Visos sesės, tėveliai ir tunto rėmėjai kviečiami. Sesės ruošia programą, visus pavaišinsime skaniais kūčių valgiais, pagiedosime kalėdinės giesmės ir pabendrausime šventiška nuotaika. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti tuntininkei Laimai Rupinskienei, tel. 630-887-0189.

Muz. Birutė Mockienė puikiai dirguoja Pal. Jurgio Matulio misijos chorui, kuriame – net 44 giesmininkai. Šis choras gruodžio 13 d. rengia tradicinį kalėdinį koncertą, kuriame bus atliktos lotyniškos šv. Liudviko Mišios. Koncerto pradžia – 1:30 val. p.p. misijos bažnyčioje. Bilietus sekmadieniais galite įsigyti bažnyčios priangyje arba užsisakyti tel. 815-836-1845 (jei skambinsite dieną), 630-275-3071 (po 7 val.v.). Atvykite ir pasidalinkite kalėdine nuotaika!

„Kalakutiniai“ šokiai yra puiki proga susitikti su seniai bemaitytais draugais ir draugėmis. Visas lietuviškas jaunimas, nuo 16 metų amžiaus kviečiamas ketvirtadienį, lapkričio 26 d. - Padėkos dienos vakare atvykti į PLC, Lemonte, ir smagiai praleisti vakarą savųjų tarpe. Pradžią 8 v.v. Butina turėti malonią šventišką nuotaiką ir ID.

Tikras kalėdinės muzikos koncertas žvakių šviesoje! Lemonto Lietuvių dailės muziejuje gruodžio 6 d. 1 val.p.p. baroko epochos kompozitorių kūrinius atliks daininkė Angel Petro (sopranas), jai klavesinu pritaras Rokas Zubovas.

Dovas Lietuvninkas skaito „Žiburelio“ knygynelelyje.

ZARASIŠKIŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Š.m. lapkričio 12 d. įvyko Zarasų klubo susirinkimas, kurį pradėjo naujai išrinktas klubo pirmininkas B. Blekys. Pasveikino visus susirinkusius. Tylos minute pagerbė mirusius, ypač neseniai mirusį B. Kasparą. J. Baniėnė labai išsamiai perskaitė protokolą. Kasininkas J. Krumplysis, kuris labai gerai tvarko pinigų, pateikė banko ataskaitą. Visi pasidžiaugė, kad, palyginus su praeitais metais, piniginiai reikalai pagerėjo, todėl ir aukos šiais metais daug didesnės.

Džiugu, kad į klubą įstojo daug naujų narių. Kada gretos pasipildo tai ir klubas stipriau laikosi. Mūsų ištvermingosios šeimininkės: A. Ramanauskienė, E. Balzariėnė ir M. Naujokienė sutiko paruošti maistą dviem gegužinėm, kurios įvykis gegužės ir spalio mėn., o susirinkimai balandžio ir lapkričio mėn. Pirmininkas dar kartą visiems padėkojo už šiais metais atliktus darbus ir suaukotus laimikius. Ligoniams palinkėjo sveikatos, ištvermės ir greičiau pasveikti.

Visi klubo nariai yra dėkingi M. Strungienei už 20 dol. auką. Tai pirmoji auka, valdybą perėmus naujam pirmininkui.

Baigiantis susirinkimui, svečias iš Klaipėdos akcinės bendrovės „Banga“, direktorius Povilas Razanskas, kuris su 12 žmonių grupe atvyko komercijos ir verslo reikalais, papasakojo apie esamą padėtį Lietuvoje, o taip pat pasidžiaugė nuoširdžiu priėmimu Čikagoje. Jų labai daug pasidarbavo A. Kovak, arch. V. Germanas ir daugelis kitų. Džiaugėmės ir mes tėvynainių sėkmėmis.

Po susirinkimo uždarymo visi pasivažiavome skaniai šeiminių pagamintu maistu ir išsiskirstėme iki kitų metų. **Dalė Blekienė**

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

ZVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

LAPKRIČIO MĖNUO

Lapkričio mėnuo yra turtingas įvairiais prisimintiniais įvykiais bei šventėmis. Pati pirmoji diena prasideda Visų Šventųjų švente, kurią katalikų bažnyčia iškilmingai švenčia. Po jos tuoj seka Vėlinės. Svarbi diena mirusių prisiminti ir už juos pasimelsti, kad Dievas jų pasigailėtų ir perkeltų į dangiškuosius rūmus.

Amerikiečiai mini savo karių, žuvusių, už amerikiečių laisvę įvairiuose karuose. Tų karių dėka ir mes galime džiaugtis laisve ir demokratija, gyvendami šiame krašte. Latviai švenčia savo nepriklausomybės 80 metų sukaktuvius. Mažosios Lietuvos sąjūdis irgi švenčia 80 metų sukaktį nuo Tilžės akto pasirašymo. Pagal tą aktą visi Rytprūsiai turi priklausyti Lietuvai. Tą kraštą valdo neteisėtai Rusija, kuri nieko bendro praeityje nėra turėjusi su šiuo kraštu. Lietuva valdo tik mažą dalį to krašto, vadinamą Klaipėdos kraštu.

Šį mėnesį lietuviai mini Kariuomenės šventę. Lietuvos kariuomenė buvo įkurta 1918 m. t.y. prieš 80 metų. Lietuvos kariai iškovojo 1918 m. Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Bolševikmečiu perėjo į partizanų ir daug metų kovojo prieš rusus komunistus. Dėka jų, šiandien Lietuvoje yra mažiausias skaičius rusų.

Na, pagaliau, ir Padėkos diena. Graži ir prasminga šventė. Dėkingumas nedažnas įvykis žmonių gyvenime. Gauiti ką nors visiems patinka, bet aciu pasakyti ne visada pasiryžtama. Ypač pamirštamas Dievas, visų gėrybių tiekėjas. Baigdami šį mėnesį, pasiryžkime dažniau prisiminti svarbiausius šio mėnesio įvykius.

Redaktorius

PILĖNŲ GYNIMAS

Kartą kryžiuočiai užpuolė Pilėnų pilį, nes Gediminas buvo rytuose. Pilyje buvo tik porą šimtų gynėjų su vadu Margiriu. Moterys ant kryžiuočių pylė karštą vandenį ir dervą. Vyrai metė akmeis ir rąstus bei šaudė strėlėmis. Jie kovojo tris dienas, bet negalėjo kryžiuočių nugalėti, nes jų buvo labai daug. Kryžiuočiai su dideliu rąstu išmušė pilies sienoje skylę ir pro jas sulindo į pilį. Margiris, pamatęs, kad kryžiuočių nenugalės, liepė sukurti didelį laužą, prie laužo Margiris pasakė, kad geriau mirti, negu būti vergu ir šoko į laužą. Paskui jį šoko visi lietuviai. Visi didvyriškai žuvo.

Vytenis Krukonis, Bostono lit. m-los mokinys

PARTIZANŲ KONCERTAS

„Girių aide“ yra 5 vyrai, kurie dainuoja partizanų dainas. Iš jų yra tik du, kurie buvę partizanai. Visos dainos buvę liūdnos, bet aš nesupratau daug žodžių. Jų kelionės tikslas yra uždirbti pinigų, kad grįžtų galėtų sušelpiti kitus likusius partizanus.

Partizanai kovojo prieš Lietuvos okupantus rusus komunistus. **Jonas Vaičikonis**, 5 sk. mokinys Čikagos lit. m-la

JEIGU

Kaip būtų, jei Lietuvos daugiau nebūtų? Mes neturėtume šeštadienės mokyklos, neturėtume ir savo tautos. Nežinotume, kad istoriniame laikotarpyje Lietuva taip sunkiai stengėsi išlikti. Tai būtų baisu ir man nepatiktų.

Arius Elvikis, 9 kl. mokinys

Kai Lietuva tapo nepriklausoma valstybė, lietuviai išsirikto Seimą, prezidentą ir kitą valdžią. Lietuviai isteigė daugia mokyklų. Žmonės pradėjo rašyti knygas, leido laikraščius, steigė kooperatyvus. Atsidarė daug naujų gamyklų maistui gaminti: „Lietuvos cukrus“, „Maistas“, „Pieno centras“ ir daugiau. Lietuva atgavo ilgai okupuotą Klaipėdos kraštą su Klaipėdos uostu. Lietuva įsigijo gerą uostą. Kaune įsteigė didelis Vytauto Didžiojo universitetas, Žemės ūkio akademija, Veterinarijos akademija ir daugiau aukštųjų mokyklų.

Sarūnas Skadas, 10 kl. Abu Lemonto Maironio lit. m-los mokiniai (Lemonto Maironio lit. m-los 1996/97 m. moksleivių metraštis).

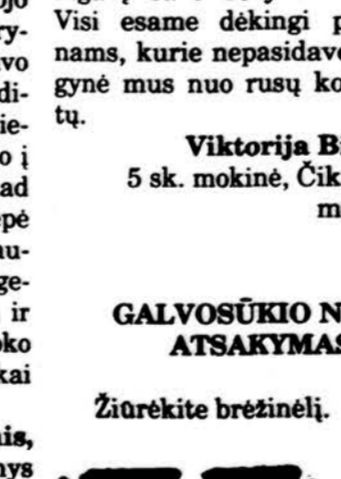
LIETUVOS PARTIZANAI

Mums buvo labai gera proga pamatyti tikrus Lietuvos partizanus, kurie mums dainavo savo dainas. Jie mums dainavo tas patias dainas, kurias dainuodavo miškuose gyvendami ir kovodami prieš savo krašto paverėjus. Daug partizanų mirė kovodami už mūsų tėvynės laisvę. Senovės Lietuvos kariai kovojo prieš kryžiuočius, gindami Lietuvos laisvę. Lietuvos knygnešiai, kaip ir partizanai, per vėją ir šaltį, nebijodami rusų sargybinių kulku, nei kalėjimų, rizikuodami savo gyvybe gabeno iš Prūsų lietuvišką raštą. Partizanai dainavo apie laisvę ir tų laikų įvykius. Ir žodžiu jie mums pasakojo apie kovas už mūsų tėvynę. Pasakojo, kaip jie viską išgyveno ir kaip jaučėsi. Be partizanų nebūtume atgavę savo Tėvynės laisvės. Visi esame dėkingi partizanams, kurie nepasidavė ir apgynė mus nuo rusų komunistų.

Viktorija Biskytė, 5 sk. mokinė, Čikagos lit. mokykla.

GALVOSŪKIO NR. 11 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinėli.

GALVOSŪKIO NR. 12 ATSAKYMAS

Žiūrėkite lentelę.

9	2	6	10	4	11	1	6
14	11	8	4	15	13	10	14
5	16	15	3	5	7	16	3
13	7	12	1	9	8	2	12
12	6	11	4	6	9	12	4
1	9	10	2	13	5	1	15
16	5	14	8	11	2	8	3
7	13	3	15	7	16	14	10

• Erelis gali kartais nusiileisti žemiau už žvirblį, bet žvirblis už erelį niekaduos aukščiau neiškils. **Anonimas**

GALVOSŪKIS NR. 31 (Piešinėlis)

Tarp šių 12 dramblių 3 yra visai panašūs, pažymėkite jų numerius arba apibraukite. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 32 (Raidynas)

Tarp šių raidžių yra pasislėpę šios Lietuvos vietovės: 5 kalnai (kalvos), 5 upės, 5 ežerai, 5 girios, jų pavadinimai. Skaityti įvairiomis kryptimis. Suradę visus nurodytus pavadinimus, gaus 10 taškų, o suradę tik dalį – 5 taškus. Sudarė 12 kl. mokinė **Ramunė Rolytė** iš Paragiškės kaimo, Ignalinos rajono.

**L A S T A I Z E M O Č I S I P Ė S E P A K S E
E N T I P A Z O Ū J V E R A L M A A T N V Y O S
R S B U C P A Z V A T W E Y L O Z E Č F Y U S
G T A R I G A N I V R Y Č S A I M P B U K A
M P A A A K A A A A A A A A A A A A A A
A B E J I B I O S R S D E L S E N I E I R
P K E L A S Z O N K A S O P I A O L U S N L
L O S I A I F R A S V P A K I O Z E J P M
E D V A Y B Y L M O D I S A Z C A V K A I
O E I U E R I S L A V O R I E K I U V E J
N L S P V S S T L E T E M B A Z S L B C S O**

PRAPLIKĖS MEDŽIOTOJAS

Vienas žmogus praradęs plaukus, nusipirko sau peruką, padarytą iš tikrų žmogaus plaukų. Kartą su draugais išėjo medžioti. Medžiotojui jojančiam per pievą, vėjas nupūtė jo kepurę kartu su peruku.

Kiti medžiotojai manė, kad jų draugas bus labai piktas. Kai jie nuėjo pas jį, pastebėjo, kad jis juokiasi. Iš to juoko pradėjo net verkti.

Kodėl tau taip juokinga, kad pametėi savo peruką? – paklausė vienas medžiotojas.

– Aš tik pagalvoju, – juokdamasis sakė medžiotojas. – Jei tie plaukai, iš kurių tas perukas padarytas, negalėjo prilipti prie tos galvos, ant kurios jie augo, tai kaip aš galiu tikėtis, kad jie prilips prie mano galvos?

Pamoka: „Juokis ir pasaulis juoksis su tavimi“.

Joana Orentaitė, Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m-los 6 sk. mokinė („Mūsų metai“)

GALVOSŪKIO NR. 14 ATSAKYMAI

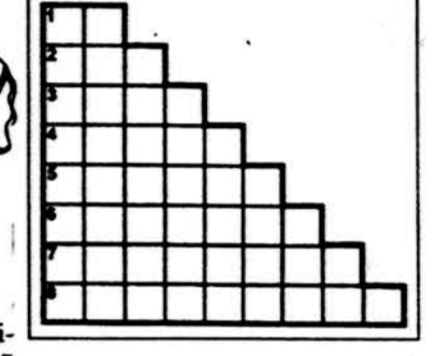
A. Prisiminti, ananasas, susisuku. B. nagas, ragas, sagos, vagos (dg. gal.). Ginti, minti, pinti, tinti. Baltas, kaltas, maltas, paltas, šaltas.

GALVOSŪKIO NR. 15 ATSAKYMAI

1. Kiriliška abėcėlė egzistuoja nuo 863 metų. Šį raidyną sukūrė du broliai iš Makedonijos: Cyril ir Methodius. 2. 1300 m. buvo išrastas laikrodys, kurio varomoji jėga buvo kabančių svaresčių gravitacija. 3. Laikrodžiui varomoji jėga – spyruoklė buvo išrasta 1470 m. 4. Vokietis Peter Henlein 1504 m. išrado mažą laikrodį, telpantį kišenėje. 5. Pirmasis laikrodys su minučių rodykle buvo pagamintas 1670 m. (The Timeline Book of Science by G. Ochoa, p. 74, N.Y., 1995).

GALVOSŪKIS NR. 33 (Laipteliai)

Kaitaliodami raides ir po vieną pridėdami, gausite vis po naują žodį. 1. Senovės Egipto religijos elementas. 2. Sąsmauka Pietryčių Azijoje, Tailando pietuose. 3. Lanko pavidalo anga ar statinys. 4. Žemės ploto vienetas. 5. Transporto priemonių stovėjimo ir taisymo vieta. 6. Sprogstamoji medžiaga šaudmenims. 7. Griovys, perkasas, arba... 8. Romos vergų sukilimo vadas. Sudarė V.Ž. (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 34

Amerikos sportininkai už įvairius laimėjimus sporte gauna dovanas – taures (Cups). Žemiau yra surašytos keturių rūšių taures (cup's). Jūs turėsite pasakyti, už kurią sporto šaką duodamos tos taures: 1. America's Cup. 2. Davis Cup. 3. Stanley Cup. 4. Ryder Cup. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 35

1. Kurios tautybės asmuo buvo pirmasis erdvės, nepaisant astronautų amerikiečių ir kosmonautų rusų? 2. Nuo kada žmonija geria alų ir vyną? 3. Žemės poliuse arba ašigaliuose vaizdas vienodas: sniego pusnis ir ledų kalnai. Jei staiga atsirastumėte ant vieno poliaus, kaip suzinotumėte ant kurio ašigalio esate? 4. Kas erdvėje rado glūdinį „ozono“ sluoksnį? 5. Kokių greičių žmonija naikina savo planetos miškus. Už teisingus ir plačiau paaiškintus atsakymus, skiriami 10 taškų, o už trumpus – 5 taškai.

Atsiuntė **kun. dr. E. Gerulis**